

Kom med i kampen för alla människors frihet att vara, välja och njuta!

Jag vill bli medlem i RFSU!
Medlemsavgiften är 150 kr och jag får tidningen Ottar på köpet.

NAMN

ADRESS

POSTADRESS

E-POST

TELEFON

Jag vill tillhöra lokalföreningen i

☐ Blekinge	☐ Dalarna
☐ Gotland	☐ Gävle
☐ Göteborg	☐ Helsingborg
☐ Katrineholm	☐ Kristianstad
☐ Landskrona	☐ Linköping
☐ Luleå	☐ Malmö
☐ Motala	☐ Stockholm
☐ Trestad	☐ Umeå
☐ Uppsala	☐ Värmland
☐ Västerås	☐ Växjö
☐ Örebro	

Jag vill inte tillhöra en lokalförening utan i stället vara direktansluten till riksförbundet.

RFSU 2011

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

PORTO
BETALT

RIKSFÖRBUNDET FÖR SEXUELL UPPLYSNING

SVARSPOST 20467671

110 04 STOCKHOLM

Att skapa förutsättningar för att förändra och förbättra människors liv har varit RFSU:s målsättning ända sedan starten 1933. RFSU är en politiskt och religiöst obunden ideell organisation med syfte att sprida en kunskapsbaserad och öppen syn på samlevnads- och sexualfrågor. Genom sexualupplysning, utbildning och opinionsbildning vill RFSU slå håll på fördomar, öka kunskapen och den sexuella hälsan, i Sverige såväl som internationellt. RFSU har ett frihetsperspektiv och rättighetsperspektiv på sexualiteten som utgår från allas frihet att vara, frihet att välja och frihet att njuta. När du köper en produkt, är medlem, samarbetar eller stödjer RFSU:s arbete bidrar du till fortsatt förändring av människors liv.

”Jag drömmer om den dag då alla barn som föds är välkomna, alla män och kvinnor är jämlika och sexualiteten ett uttryck för innerlighet, ömhet och njutning.”

ELISE OTTESEN-JENSEN

I CENTRUM FÖR RFSU:S ARBETE STÅR LUST, SEXUALITET OCH GLÄDJE,

men också frågor som i grunden är på liv och död. 2011 uppmärksammade vi bland mycket annat att det var 30 år sedan det första hiv-fallet upptäcktes. I dag lever hela 34 miljoner människor med hiv i världen, och en majoritet av dem i Afrika söder om Sahara. Men utvecklingen går åt rätt håll! Både antalet nya hiv-infektioner och antalet dödsfall har minskat tydligt, vilket är oerhört glädjande. RFSU har under året fortsatt arbetet för att Sverige ska röra sig bort ifrån en politik kring hiv som vi i vissa delar anser är rättsosäker, stigmatiserande och kontraproduktiv.

Nya siffror från WHO visar att allt färre kvinnor dör i osäkra aborter, samtidigt som andelen osäkra aborter är fortsatt hög. Genom kampanjen Unite for Women har RFSU lyckats få stort genomslag för kraven på att alla kvinnor ska ha rätt till preventivmedel, mödravård och säker abort. Årets barnvagnsmarsch lockade tre gånger fler deltagare jämfört med i fjol och genomfördes i hela 19 städer runtom i Sverige.

Att RFSU som enda frivilligorganisation deltog i den svenska regeringsdelegationen till FN:s Befolkningskommission i New York, är bara ett tecken på att vi är en stark och viktig röst i den sexualpolitiska debatten. Ett annat är att den svenska regeringen, efter långvarigt påverksansarbete från inte minst RFSU, under året beslutade att inrätta en nationell hjälptelefon för personer som är i riskzonen att begå sexuella övergrepp.

Vi vet att RFSU:s frågor kan ibland vara politiskt och religiöst kontroversiella, inte minst internationellt. Men de är också fortsatt livsviktiga.

ÅSA REGNÉR
GENERALSEKRETERARE

2011 VAR ETT KONGRESSÅR då vi träffades i Visby och beslutade om två fokusområden, samlevnadspolitik och sexualupplysning 2.0. Det senare har genomsyrat hela organisationens arbete och vi har särskilt arbetat med upplysning för vuxna. Många lokalföreningar har genomfört välbesökta studiecirklar i sex- och samlevnad för just vuxna och på kryssningsresor för äldre har RFSU deltagit med informatörer som har pratat äldre, sex och sexleksaker. Det årliga RFSU-priset tilldelades Johanna Koljonen och hennes initiativ #prataomdet, som just vågade pratade om sex, gråzoner och gränsdragningar.

För andra året släppte vi Sverigebarometern som visade på stora regionala skillnader i vården kring sexuell hälsa, bland annat möjligheten till assisterad befruktning och subvention av p-piller för unga. På ett nationellt plan krävde vi att socialminister Göran Hägglund skulle ta sitt ansvar och säkerställa en likvärdig vård över hela landet. Lokalföreningarna arbetade med att uppmärksamma de lokala villkoren och som ett resultat av höga aborttal bland unga har nu Norrbotten som första landsting infört gratis p-piller för alla upp till 25 år – mycket tack vare RFSU Luleås arbete!

Vid kongressen tackade vi Lena Lennerhed för hennes sex år som förbundsordförande där hon tillsammans med styrelsen har drivit de sexualpolitiska frågorna framåt och arbetat med att stärka organisationen i hela landet. Under året har vi sett att allt fler vill vara en del av RFSU, vilket resulterat i såväl nya medlemmar som lokalföreningar. Ju fler vi är, desto större skillnad gör vi – för allas rätt att vara, välja och njuta!

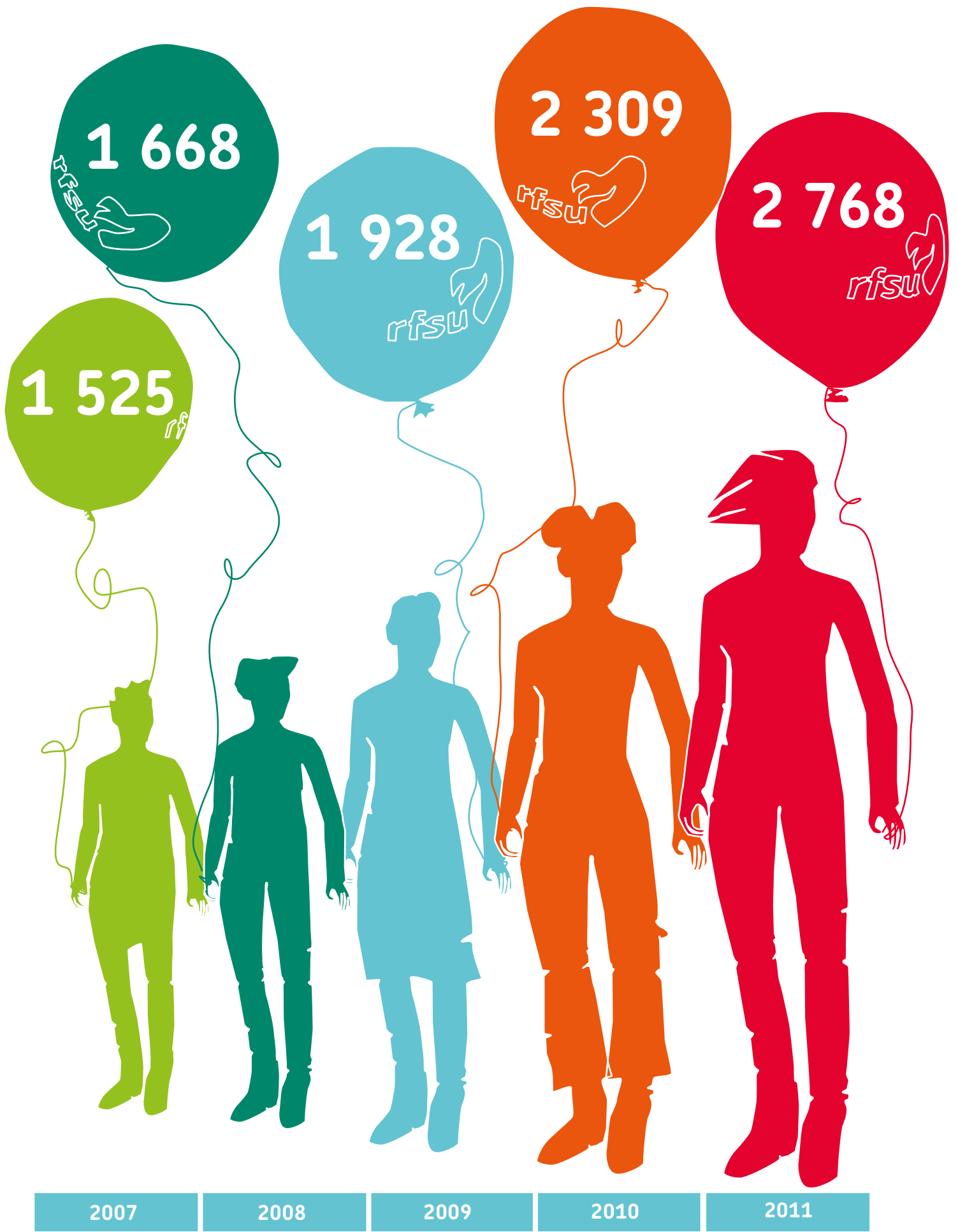
KRISTINA LJUNGROS
FÖRBUNDSORDFÖRANDE

INNEHÅLL

RESUMÉ - ÅRET SOM GÅTT	4
ENKÄTEN: STÖRSTA FRAMGÅNGEN 2011	7
RFSU-PRiset - KOLJONEN	8
RFSU PÅVERKAR POLITIKEN	12
RFSU I VÄRLDEN	16
UPPLYSNING OCH UNDERVISNING	18
BESÖKET	24
RFSU NÅR UT	26
UNITE FOR WOMEN	30
BEHANDLING OCH RÅDGIVNING	32
RFSU - EN FOLKRÖRELSE	38
FAKTAFÖRTECKNING	42

2007

2008

2009

2010

2011

[ANTAL MEDLEMMAR 2007-2011]

ENKÄTEN

- Vad var den största framgången 2011?

CHARLES ÅKERBLOM ROSKVIST, LEDAMOT I RFSU:S FÖRBUNDS- STYRELSE

-Jag tycker att RFSU Luleå stod för en av de största händelserna 2011. De är en nystartad lokalförening som med sitt påverkansarbete bidrog till att preventivmedel blir gratis för personer upp till 26 år i Norrbotten och dessutom att IVF-behandling ska kosta lika mycket, eller lite, för homosexuella som för heterosexuella.

CHRISTINE GAVE, SAMORDNARE FÖR INTERNATIONELLA KURSER PÅ RFSU:S FÖRBUNDSKANSLI

-Den femte och sista omgången av ITP-kursen om hbt och mänskliga rättigheter var en stor framgång, med 50 deltagare från olika afrikanska länder. De är så oerhört professionella och kunniga och visar ett sådant brinnande engagemang. Jag vet också att det betyder väldigt mycket för dem att få utbyta erfarenheter och att kursen för vissa deltagare blir en slags frizon där de inte behöver se sig över axeln hela tiden.

HÅKAN NEVALL, SJKSKÖTERSKA PÅ RFSU-KLINIKEN

- Det ena är naturligtvis att mer än 12 000 personer vände sig till RFSU-kliniken under året och att vi sedan tidigare undersökningar vet att 95 procent av dem är nöjda eller mycket nöjda. En del av dessa besök är till terapin, och där kommer vi in på den andra delen - att landstinget äntligen har förstått att RFSU är en specialistmottagning. Det innebär att vi får bättre ersättning för samtalsbesök som har med sexuella problem att göra, vilket är en stor framgång.

FRANCISCA MATEU, AKTIV I RFSU GÖTEBORG

- Det bästa under 2011 var World Aids Day. Idén om att anordna en paneldebatt föddes under ett medlemsläger och en månad senare blev det verklighet! Temat var stigmatisering av hivpositiva och och bland deltagarna fanns politiker både från riksdag och regionfullmäktige.

”Fantastiskt och överraskande”

Johanna Koljonen är journalist, författare och programledare och får RFSU-priset 2011 för initiativet #prataomdet. Allt startade med Johannas twitterinlägg om ett tillfälle då hon haft negativa upplevelser av sex. Hon möttes av en flod av inlägg, bloggar och artiklar från andra människor som vittnade om gråzoner, gränsdragningar och övertramp i sexuella situationer.

Hur känns det att få ta emot RFSU-priset?

– Det känns fantastiskt men också överraskande, jag ser ju inte mig själv som en sexualpolitisk debattör. #prataomdet kom från en enkel insikt att man kan göra sex bättre och roligare genom att ändra spelreglerna för vad man får prata om. Samtalet fick ju hela sin kraft på grund av andra människors mod och mångas enorma frivilliga arbetsinsats.

Allt började med ett twitterinlägg. Hade du någon tanke då om vad det skulle kunna leda till?

– Jag fick idén att många skribenter skulle skriva samtidigt i olika tidningar och visste att det skulle kunna bli kraftfullt om bloggofären också hakade på. Men jag kunde inte förutse att det skulle explodera på twitter, så som det gjorde, innan en enda publicering i gammelmmedia hade hunnits med.

Det kom en uppsjö av vittnesmål och inlägg efter ditt första twitterinlägg – förvånade det dig?

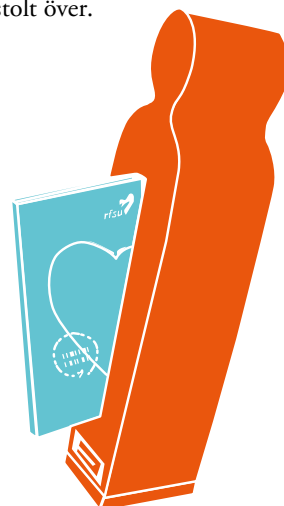
– Nej, inte egentligen. Men det gjorde mig mycket glad eftersom vidden i erfarenheterna gjorde samtalet som helhet väldigt nyanserat.

Hur ser du på den respons du har fått på #prataomdet?

– Min idé var att man skulle kunna ”sänka skamtröskeln”, det vill säga göra den individuella risken med öppenhet mindre, genom att många talade samtidigt om sina erfarenheter. Responsen visar att det stämmer, och det kan man kanske använda som inspiration i annat kulturförändrande arbete.

– Dessutom visade ju responsen att mina privata pinsamma funderingar var ganska vanliga. Det är alltid skönt att inse. Det är som att Kamratposten-frågan fortfarande sitter i ryggraden: Är jag normal? Är det normalt att ha upplevelser av sex som blev fel eller konstigt? JA. Och inget att skämmas för. Och om vi kan använda våra egna erfarenheter till att själva bli mer lyhörda och respektfulla i sexuella situationer, då har de till och med blivit något att vara stolt över.

TEXT: CAROLINA HEMLIN

A woman with dark hair, smiling, is sitting on a concrete ledge outdoors. She is wearing a red and white polka-dot dress with a V-neckline and short puffed sleeves. She is also wearing black tights and black shoes. The background shows a blue sea under a clear sky.

MOTIVERING "Johanna Koljonen började prata om sex, gråzoner och gränsdragningar. Med värme, kunskap och entusiasm startade hon ett viktigt samtal om njutning och allvar, om situationer då övertramp sker och gränser överträds. En våg av berättelser strömmade fram. Fler och fler tog det viktiga steget att prata om sina erfarenheter. Johanna Koljonen fördjupade samtalet om de situationer då man överträder både sina egna och andras gränser. I god upplysningsanda insåg Johanna Koljonen att det bästa sättet att råda bot på skam, osäkerhet och okunskap är att just – att prata om det."

FAKTA RFSU-PRISSET Sedan början av 1990-talet delar RFSU:s förbundsstyrelse ut RFSU-priset till någon/något som i sin gärning verkat för en kunskapsbaserad och öppen syn på sexualitet. Priset består av 25 000 kronor och en specialdesignad kondomhållare i trä. Nominerar till RFSU-priset gör RFSU:s medlemmar.

RFSU PÅVERKAR POLITIKEN

SVENSK SEXUALPOLITIK

Hiv-projektet

RFSU, RFSL och Hiv-Sverige samarbetar i ett treårigt projekt kring hiv och kriminalisering. Syftet med projektet är att få till stånd en översyn av den svenska smittskyddslagen, att utbilda och höja kunskapen inom rättsväsendet vad gäller åtal som berör hiv, samt att höja kunskapsnivån internt i våra organisationer kring hiv och kriminalisering. Centrala punkter som lyfts fram är att Sverige inte lever upp till de mänskliga rättigheterna då människor sätts i fängelse för att de inte berättat om sin hivstatus samt att Sverige inte följer UNAIDS rekommendationer som är att det endast ska vara möjligt att åtala en person som med avsikt överfört hiv. 2011 var det andra projektåret och flera betydelsefulla aktiviteter genomfördes.

Under året lades stort fokus på att närma sig jurister som på olika sätt berörs av frågan. I ett viktigt möte med Riksåklagare Anders Perklev och Marianne Ny, chef för åklagarmyndighe-

RFSU:S PÅVERKSANSARBETE berör såväl inhemska svenska politikområden, som EU-frågor och arbete med att påverka global utvecklings- och biståndspolitik. Arbetet syftar till att påverka och förbättra allmänhetens kännedom, förändra policy och lagstiftning samt verka för mer resurser till området sexuella och reproduktiva rättigheter.

tens utvecklingscentrum i Göteborg, betonades den rättsosäkerhet som råder för människor som misstänks och åtalas för försök till, eller har överfört hiv.

Riksåklagaren bedömer, till skillnad från RFSU, inte problemet som så allvarligt, då det endast rör sig om 40 fall. Han uttryckte dock uppskattning inför att ha uppmärksammats på frågan och lovade att titta närmare på denna. Under mötet diskuterades även de problem som kan uppstå i rättegångar som handlar om hiv, där RFSU pekade på att utgången ofta är svår att förutse; en genomgång av alla domar visar att straffen varierar mycket. Dessutom lyftes frågan om kunskapen om hiv hos domare och åklagare gentemot det faktum att nya framsteg inom medicinen gjorts som påverkar huruvida en person är smittsam eller inte. Då Riksåklagaren tidigare inte har ägnat hiv och kriminalisering någon särskild uppmärksamhet kan mötet betecknas som en framgång ur RFSU:s perspektiv.

Den 29 november arrangerades en heldagskonferens på temat hiv, brott och straff då prevention, juridik och diskriminering belystes genom föreläsningar, utfrågning och debatt.

Bland de medverkande fanns bland andra Per Olof Träskman, professor i straffrätt vid Lunds universitet; Jan Albert, professor

FRAMSIDA HIV, BROTT OCH STRAFF

Under hösten 2011 färdigställdes broschyren *Hiv, brott och straff*, som bland annat har delades ut till samtliga riksdagsledamöter samt ett antal myndighetspersoner och jurister.

FOTO: KARIN LENKE

RFSU Stockholms sexualpolitiska BDSM- & fetischismgrupp arrangerar en kväll med den amerikanska BDSM-stjärnan Mollena Williams.

RFSU ▶

2011

JANUARI

Den ugandiske hbt-aktivisten David Kato mördas i sitt hem. Han var en av de viktigaste aktörerna i kampen för lika rättigheter i Uganda och mot ett lagförslag som skulle innebära dödsstraff för bland annat "homosexuella handlingar". Kato var en av deltagarna på en av de internationella kurser som RFSU och RFSL arrangerar med stöd av Sida.

Tysklands författningsdomstol beslutar att de avskaffa tvånget på sterilisering av personer som genomgår könskorrigering behandling.

Tvärtemot vad tidigare hävdats på vissa håll så ökar inte risken för psykiska besvär efter en abort. Det visar en ny studie publicerad i *The New England Journal of Medicine*.

OMVÄRLDEN ▶

RFSU PÅVERKAR POLITIKEN

i virologi vid Karolinska Institutet, Tord Josefsson, kammaråklagare; Edwin J Bernard, författare och hiv-konsult samt representanter från Centerpartiet och Socialdemokraterna. En viktig framgång var att inbjudan till konferensen lades ut på såväl Advokatsamfundets, som Domstolsväsendets och Åklagarväsendets intranät.

Konferensen fick god täckning i media, bland annat i Dagens Nyheter.

Under året har ett antal andra välbesökta seminarier på temat hiv, brott och straff arrangerats, bland annat i riksdagen, under Almedalsveckan, på HBTQ-festivalen i Göteborg, Malmöfestivalen samt Bok- och biblioteksmässan i Göteborg.

RFSU deltog även i ett av de regionala möten som arrangerades av *The Global Commission on Hiv and the Law* i Oakland, USA, där Hiv-projektet presenterades. Under mötet knöts värdefulla kontakter med bland annat flera nordiska organisationer.

Sverigebarometern

Sverigebarometern genomfördes för andra året i rad 2011. Barometern görs för att undersöka och synliggöra de skillnader som finns mellan landets län vad gäller tillgången till vård inom området sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter och på så sätt belysa behovet av en nationell SRHR-policy. Barometern laserades under Almedalsveckan med ett välbesökt seminarium där Acko Ankarberg, partisekreterare Kristdemokraterna, Anders Wallner, partisekreterare Miljöpartiet, Kristina Gemzell Danielsson, professor och överläkare i obstetrik och gynekologi vid Karolinska sjukhuset samt RFSU:s Åsa Regnér deltog. På agendan stod frågor relaterade till det som RFSU bedömer vara behovet av en nationell SRHR-policy.

Barometern fick under året stort genomslag i media, både nationellt och lokalt. Den användes

FOKUS SVRIGEBAROMETERN 2011

Skillnader i subventioner av p-piller

Ungdomsmottagningarnas öppettider under sommaren

Skillnader i regler för IVF/insemination

Abortstatistik

Skillnader i regler för sterilisering

RFSU Malmö slår upp portarna till nya lokaler och firar med kärleksfullt mingel på alla hjärtans dag.

RFSU deltar i den svenska delegationen till Kvinno-kommissionens (CSW) möte i FN, New York. CSW är ett årligt möte där medlemsstaterna träffas och redogör för sina insatser för ökad jämställdhet.

FEBRUARI

En läkare i Polen döms till villkorlig dom och böter för att ha bistått två kvinnor vid illegal abort.

En rapport från WHO visar att antalet dödsfall i osäkra aborter minskade från 56 000 år 2003 till 47 000 år 2008. Under samma period ökade antalet osäkra aborter från 19,7 till 21,6 miljoner, samtidigt som det relativa talet (14 osäkra aborter per 1 000 kvinnor i åldern 15-44 år) låg kvar på samma nivå. Detta glapp anses bero på att antalet kvinnor i fertil ålder ökar i världen.

Den indonesiske popstjärnan Ariel döms till fängelse för att ha tillverkat och spridit porrfilm.

RFSU PÅVERKAR POLITIKEN

dessutom i det regionala påverkansarbetet och fungerat som en hävstång för att kunna lyfta olika områden kopplade till SRHR i Sverige.

Hjälplinjen "PrevenTell"

I maj 2011 kom det slutgiltiga beskedet från regeringen att inrätta en hjälptelefon dit personer i riskzonen för att begå sexuella övergrepp kan ringa för att få hjälp att avstyra sina tankar och bli hänvisade till rätt typ av vård. RFSU har arbetat med frågan under lång tid tillsammans med andra aktörer och upprättas via Centrum för Andrologi och Sexualmedicin vid Karolinska sjukhuset. RFSU ingår i styrgruppen för uppbyggnaden av telefonlinjen.

Riksdagsmotioner

RFSU:s förslag på motioner togs emot väl och flera riksdagsledamöter valde att skriva om frågor som rör sexuella och reproduktiva rättigheter och hälsa. En stor framgång var att flera ledamöter från allianspartierna lämnade in motioner om en översyn av smittskyddslagen kopplat till kriminaliseringen av hiv. RFSU medverkade till motioner på följande ämnen:

- ▶ Behov av en nationell SRHR-policy
- ▶ Sexuellt våld – granskningskommission, ökat stöd till utsatta, utbildning av rättsväsendet.
- ▶ Översyn av smittskyddslagen
- ▶ Subvention akut-p-piller och andra preventivmedel
- ▶ Utredning surrogatmödraskap
- ▶ Ungdomsmottagningarnas öppettider och tillgänglighet
- ▶ Utändska kvinnors möjlighet att göra abort i Sverige - ökad kunskap om den svenska lagstiftningen i andra länder

Nationella råd

RFSU ingår i utbildningsdepartementets jämställdhetsråd, Nyamko Sabuni är ordförande och deltog i de möten som var aktuella under 2011. RFSU ingår också med en ordinarie- och en suppleantplats i Nationella hivrådet och deltog i rådets möten under året.

INTERNATIONELLT PÅVERKANSARBETE

Tracking-rapporten

RFSU fick under året bra gensvar på den så kallade Tracking-rapporten, som syftar till att spåra biståndspengar, och såg ett fortsatt engagemang från Riksdagens SRHR-grupp. Efter ett initialt möte i november – då RFSU presenterade sin andra rapport över finansieringen till SRHR inom biståndet – kallade SRHR-gruppen chefer och sakkunniga på UD och Sida till ett möte för att diskutera orsakerna till den registrerade minskningen på knappt två procent över en femårsperiod (2006-2010). RFSU deltog på mötet och fick stöd för sitt intresse för att se till anledningarna bakom siffrorna bekräftades. Rapporten ledde även till en direkt fråga till biståndsministern från riksdagsledamot Carina Hägg (S) samt flera inlägg i biståndsdebatten 12 december. Genom möten på Sida och UD med chefer och sakkunniga kring Tracking-rapporten har åtaganden för SRHR befästs på tjänstemannanivå samt intresse för en granskning av Sidastödda insatser inom andra sektorer och tematiska områden.

Dialogmaterial – kommunikation om SRHR

RFSU påbörjade 2008 tillsammans med UD och Sida ett arbete med att ta fram ett material för svensk ambassadpersonal med syfte att förbättra deras kommunikation och dialog när det gäller

RFSU ▶

Lokalföreningen RFSU Helsingborg bildas.

2011

MARS

OMVÄRLDEN ▶

Det indiska flygbolaget Jet Airways utfärdar den första flygbiljetten med en tredje könskategori, till resenären Bishnu Adhikari. Detta efter att en svensk resebyrå hänvisat till en intervju i Ottar med Adhikari, som blev världens första medborgare att få registrera ett id-kort med ett tredje kön.

På internationella kvinnodagen arrangeras barnvagnsmarscher på 19 orter runt om i Sverige inom kampanjen Unite for women. Totalt marscherar omkring 2 000 personer för att uppmärksamma frågan om mödradödlighet.

Anton Hysén berättar för tidningen Offside att han är homosexuell, och blir därmed den första manlige fotbollsspelaren att komma ut offentligt i Sverige.

RFSU PÅVERKAR POLITIKEN

SRHR. Det mesta av det svenska biståndet kanaliseras genom ambassader i biståndsländer och det är därför särskilt viktigt att de som arbetar på ambassaderna har kunskap om och känner sig bekväma i att tala om vikten av exempelvis sexualundervisning, preventivmedel och säkra aborter. Materialet Dialog för förändring kom ut på svenska, engelska, franska och spanska i februari 2011 och ska vara ett stöd för policydialog om SRHR.

Nordiskt samarbete

RFSU har under 2011 intensifierat påverkanssamarbetet med våra nordiska systerorganisationer i Danmark, Finland och Norge. Syftet är att stärka det gemensamma nordiska stödet för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i global politik och att vara en stark röst inom EU. De nordiska organisationerna publicerade i juli en debattartikel om vikten av att satsa på unga människors tillgång till SRHR. I oktober arrangerade de nordiska organisationerna en konferens i Helsingfors för tjänstemän på de respektive ländernas utrikesdepartement.

Se också världskartan på sidan 16-17!

BISKOP PÅ ANDRA TANKAR

I samarbete med svenska ambassaden i Zambia tog RFSU i oktober 2011 emot besök av biskop Joshua Banda, som är ordförande i Zambias nationella hivråd. Under det veckolånga besöket mötte han organisationer, myndigheter, riksdagsledamöter och ministrar som på olika sätt arbetar med hivpositivas rättigheter, hbt-rättigheter och SRHR i vidare mening. Som högt uppsatt religiös ledare i Zambia, så har biskopen varit negativt inställd till hbt-personers rättigheter och ansett att homosexualitet är "oafrikanskt". Under veckan fick biskopen möjlighet att diskutera hbt-frågor ur flera olika perspektiv varefter tonen förändrades hos honom. Banda uttryckte att det var viktigt att ta reda på mer om situationen för hbt-personer i Zambia och överväger att genomföra en studie. När Banda var tillbaka i Zambia besökte han Friends of Rainka, Zambias största hbt-organisation.

FOTO: EVA MAGNUSSON

REMISSVAR 2011

- ▶ Yttrande om Nationell handlingsplan mot hiv och andra STI bland homo- och bisexuella män och andra män som har sex med män (MSM)
- ▶ Yttrande över betänkandet Flickor, pojkar, individer – om betydelsen av jämställdhet för kunskap och utveckling i skolan (SOU 2010:99)
- ▶ Yttrande över betänkandet Ny struktur för skydd av mänskliga rättigheter (SOU 2010:70)
- ▶ Yttrande över betänkandet Sexualbrottsutredningen – utvärdering och reformförslag (SOU 2010:71)

RFSU, tidskriften Ottar och Historiska museet bjuder in till en kväll om sexualupplysning under 100 år. Bland de medverkande finns sexologen Malena Ivarsson och sexualupplysaren Manne Forsberg samt Gunilla Thorgren, författare som skrivit en biografi om Elise Ottesen-Jensen.

Statens institutionsstyrelse (SIS) presenterar en rapport som visar att en stor del av unga på behandlingshem har sålt sex. Var tionde flicka som skrevs in på ett ungdomshem 2010 uppger att hon har gjort det.

RFSU I VÄRLDEN

2011 SKREV RFSU ETT TVÅÅRIGT RAMAVTAL MED SIDA för stöd till 22 partnerorganisation i 11 länder. Dessutom inbjöds RFSU att ansöka om medel ur den särskilda barnsatsning som regeringen annonserade våren 2011. Detta resulterade i ett ökat stöd till fyra organisationer inom pågående verksamhet. Vid sidan av arbetet med partners innebär årets ett fortsatt utvecklande av styrinstrument och arbetsrutiner på RFSU. Exempelvis uppdaterades vårt riskhanteringsverktyg, och vår resultatmodell. Utöver ramavtalet har RFSU även annan internationell utvecklingsverksamhet.

BOLIVIA Under 2010 och 2011 har RFSU gett stöd till Católicas por el Derecho a Decidir (CDD) för deras påverkansarbete med abort. I ett land med den högsta mödradödligheten i Latinamerika har CDD lyckats ena flera organisationer och beslutsfattare bakom ett gemensamt lagförslag som skulle göra abort lagligt till och med vecka tolv. CDD har genom en kampanj om rätten till den egna kroppen byggt vidare på en tidigare studie om kunskaper och attityder till abort.

Dessutom har CDD skapat en metod för att samla in data om mödradödlighet till följd av osäkra aborter, vilket sedan används i påverkansarbetet.

I dag saknas sexualundervisning i de flesta skolor i Bolivia och andelen tonårsgraviditeter är hög. Den undervisning som ges är bristfällig och erbjuds endast äldre ungdomar. RFSU gav under 2010 stöd till Centro de Investigación, Educación y Servicios (CIES) för att de skulle ta fram en manual för lärare kring sexualundervisning för elever i åldern 8-13 år. Manualen lyfter ungdomars sexualitet på ett positivt sätt och färdigställdes under 2011.

Genom bidrag från den svenska regeringens så kallade barnsatsning har RFSU under 2011 kunnat ge ytterligare medel till CIES för att utbilda lärare kring manualen samt för att ge elever sexuell och reproduktiv hälsovård. CIES arbete har bidragit till att ett lagförslag om rätt till sexualundervisning har tagits fram och man har också bjudits in av utbildningsministeriet att delta i arbetet med en nationell studieplan för sexualundervisning.

AFRIKA RFSU och RFSL genomför årligen Sida-finansierade International Training Programmes (ITP-kurser) som erbjuds deltagare från låg- och medelinkomstländer inom prioriterade områden. Under våren 2011 planerades och genomfördes en regional uppföljningsvecka i Windhoek, Namibia, med 2010 års deltagare i kursen LGBT and Human Rights.

Under våren och sommaren förbereddes även den nya ITP-omgången som genomfördes i oktober, november 2011. I år dubblerades kursen och två omgångar genomfördes parallellt. Deltog gjorde 50 personer från Botswana, Kamerun, Kenya, Malawi, Namibia, Nigeria, Rwanda Sydafrika, Uganda, Zambia, Zimbabwe.

KENYA Family Health Options Kenya (FHOK), RFSU:s systerorganisation i Eldoret, Kenya, arbetar allsidigt för att motverka sexuellt våld. De samarbetar inom ett nätverk med representanter från myndigheter och organisationer för att samordna insatserna. FHOK besöker byar och skolor i området och sprider information om sexuellt våld genom diskussioner och narrativ teater. Genom sitt utåtriktade arbete får de kontakt med många överlevare och under 2011 har de kunnat starta en självhjälpgrupp där överlevare träffas för gruppterapi.

FHOK arbetar också för att flytta fram positionerna vad gäller sexualundervisning för unga. Under året arrangerades ett seminarium för lärare, rektorer och den lokala hälso- och skolmyndigheten, varefter lärarna erbjöds att delta i en veckas utbildning i sexualundervisning. Även rektorn för regionens dövskola deltog och har meddelat att sexualundervisning ska införas där. FHOK utbildar så kallade peer educators som själva är hörselskadade så att de ska kunna ha undervisning och upplysning för barn och unga med hörselskador.

NAIROBI, KENYA RFSU har tillsammans IPPF:s regionkontor i Nairobi (IPPFARO) utvecklat ett program som utgår från den nya IPPF-deklarationen om sexuella rättigheter och som syftar till att stärka fyra medlemsorganisationer av IPPFARO i deras arbete kring hbt. På så sätt stärks SRHR-aktörer i det civila samhället där HBT-organisationer har varit väldigt utsatta. Under 2011 hölls en regional konferens där deltagare från Malawi, Uganda, Kenya och Zambia lade upp riktlinjer för 2012, då arbetet bland annat kommer att handla om att öka förståelsen för och mainstreama frågorna inom organisationen. Arbetet förväntas på sikt leda till tydligare ställningstaganden och ageranden från nämnda aktörers sida, samtidigt som regionkontoret stärks på området.

RFSU I VÄRLDEN

BANGLADESH Plattform Bangladesh (SRRF) består i nuläget av åtta organisationer med olika spetskompetenser inom sexuella och reproduktiva rättigheter SRHR. Syftet med forumet är att gemensamt jobba med påverkansarbete mot de största nationella och internationella intressenterna ur ett bangladeshiskt perspektiv. Organisationerna avser även kunna bli mer effektiva genom att använda forumet för att koordinera och samfinansiera kapacitetsstärkande insatser som t.ex. utbildningar samt att på sikt använda forumet som en dialogpartner till givare för ökad samordning. RFSU stödjer förutom plattformen SRRF även sex organisationer i Bangladesh som på olika sätt arbetar för SRHR.

SYDASIE RFSU leder sedan fyra år ett Sida-finansierat nätverk av 15 organisationer som på olika sätt arbetar för hbt-personer i Sydasien. Bidrag har förmedlats till lokal verksamhet och regionala möten har skett två gånger om året. I enlighet med avtalet med Sida gjordes en utvärdering som presenterades 2011. Den visar bland annat att konstruktionen med RFSU som sammanhållande part är bra och att nätverket har bidragit till att flera organisationer utvecklats mot att ha ett bredare rättighetsperspektiv för hbt-personer. De 15 organisationerna är olika till fokus, storlek och kapacitet, och har hittills inte prioriterat att arbeta regionalt som en enhet. Återkommande regionala möten har dock bidragit till att stärka organisationernas arbete. Över hälften av budgeten går direkt till organisationerna. Utvärderingen slår fast att ett liknande upplägg är att rekommendera inför en eventuell förlängning, samt ger förslag på hur programmet i så fall kan förstärkas.

TANZANIA I början av september lanserades projektet Tanzanian Men as Equal Partners (TMEP) som bedrivs tillsammans med lokala partners i två olika regioner i Tanzania, Rukwa och Singida.

Syftet är att förändra destruktiva genusmönster genom att inkludera män i diskussionen om jämställdhet och SRHR. Intresset för lanseringen var mycket stort, inte minst från media. Ett åttiotal personer från olika organisationer deltog, däribland landets minister för Community Development, Gender and Children Affairs liksom Sveriges ambassadör Lennart Hjälmmåker och RFSU:s generalsekreterare Åsa Regner.

KAMBODJA RHAC, RFSU:s systerorganisation i Kambodja, gjorde 2011 en strategisk plan i samarbete med RFSU. Syftet var att utveckla organisationens sexualundervisning till att bli mer allsidig och omfatta sexualitet i vid bemärkelse. I planen ingick att utbilda personal och omarbeta det material man använder i sin undervisning, men också att praktisera sina nya färdigheter i mötet med unga människor. RHAC har kommit en bra bit på väg under 2011, och arbetet fortsätter 2012.

UPPLYSNING OCH UNDERVISNING

SEX PÅ KARTAN

I januari 2011 hade den animerade sexualupplysningsfilmen *Sex på kartan* premiär på Sveriges television. Den sågs då av en halv miljon tittare. Filmen vänder sig till tonåringar på högstadiet och början av gymnasiet. Den väckte mycket uppmärksamhet och har fått ett väldigt positivt mottagande, men skapade också debatt, bland annat för sitt öppna sätt att berätta om och beskriva sexualitet. *Sex på kartan* tar upp grundläggande kunskaper i sex och samlevnad, som kroppen, sexuella handlingar, ömsesidighet och kondomanvändning. Elever, lärare och media har överlag varit positiva till filmen. Inte minst har eleverna gillat att den visar att människor är, tycker och känner olika. Baserat på antalet strömningar av filmen via landets medicentraler och UR Access kan man uppskatta att mellan 60 000 och 90 000 elever såg den i skolan under vårterminen 2011.

ELEVER OM SEX PÅ KARTAN

"Det var bra att filmen var tecknad för annars blir det för snuskigt. Den var rolig också."

"Den var okej om man ska lära ut om sexualkunskap."

**ELEVER I ÅRSKURS 8,
RÅLAMBSHOVSSKOLAN**

"Jag tyckte att filmen var bra, stundtals rolig och något informativ. Visserligen har de flesta av oss någon utbildning i sexualkunskap, men den här kan fylla eventuella luckor."

"Jag tyckte det var lite häftigt att tjejens bilder blev verklighet. Till exempel att slidan och kuken blev fjärilar och flög till läraren."

**ELEVER I ÅRSKURS 1,
BLACKEBERG GYMNASIUM**

"Bra sexualundervisning, flummig story. Lite dålig inlevelse hos vissa röstaktörer."

"Bra tecknat. Visar att sex inte bara är knull. Sex i stället för matte, bra gjort! Visar dock inte så mycket om själva samlaget."

**ELEVER I ÅRSKURS 2,
BLACKEBERG GYMNASIUM**

RFSU ►

APRIL

OMVÄRLDEN ►

Riksdagen säger nej till insemination för ensamstående kvinnor, trots att en riksdagsmajoritet står bakom förslaget.

RFSU deltar i det årliga mötet med FN:s befolkningskommission i New York. Temat är fertilitet, reproduktiv hälsa och utveckling och som väntat gör Vatikanstaten och flera aktörer sitt yttersta för att förhindra en utveckling där kvinnor får rätt till säkra aborter och ungdomar till sexualundervisning.

RFSU håller konferens om medlemsvärning.

Nära hälften av de sexuellt aktiva tonåringarna på Jamaica använder aldrig eller endast sporadiskt kondom. Det visar en ny studie från Centers for Disease Control and Prevention.

PRESSRÖSTER OM SEX PÅ KARTAN

"Här tar filmen ett viktigt steg ifrån den heterosexuella penetrationsnorm som fortfarande är dominerande i både sexspalter och sexualundervisning. Istället vidgas begreppet sex till i stort sett allt som känns lustfyllt och bra, oavsett om det rör sig om hångel, onani eller trekant."

ELIN GRELSSON, GÖTEBORGSPOSTEN
[18 JANUARI 2011]

"Jag skulle älska att mina barn och andra argentinska ungdomar kunde se den. Jag hoppas UR översätter och sprider den."

MARTIN EZPELETA, AFTONBLADET
[27 JANUARI 2011]

"De som antydde att det inte är alldeles självklart att skolan ska visa guppande hetero-, homo- och gruppsexakter för barn från 13 och uppåt, har naturligtvis redan förlorat."

JOHAN HAKELIUS, AFFÄRSVÄRLDEN
[8 FEBRUARI 2011]

TECKNINGAR UR SEX PÅ KARTAN, EKSJÖ ANIMATION

RFSU lanserar en skrift om omskärelse på pojkar och män. "Vi vill med den här skriften bidra till upplysning i frågan. Samtidigt hoppas vi att den skapar en debatt huruvida omskärelse faktiskt ska ske på små pojkar som inte kan bestämma själva", säger Åsa Regnér, RFSU:s generalsekreterare.

RFSU AB lanserar Power, en kondom som med hjälp av glidmedel med ämnet L-arginin kan förstärka den sexuella känslan.

Noxolo Nogwaza, sydafrikansk hbt-aktivist, hittas mördad och slagen till oigenkännlighet i townshipet Kwa-Thema i Gautengprovinsen. Hon blir ett av många offer för så kallad "corrective rape" mot lesbiska i Sydafrika.

UPPLYSNING OCH UNDERVISNING

SEX OCH RELATIONER PÅ LÄTT SVENSKA

RFSU Göteborg har genomfört andra året på det treåriga projektet Sexualitet och relationer på lättare svenska. Projektet syftar till att genomföra utbildningsinsatser i sex- och samlevnad i sfi- och språkintruktionsklasser och att fortutbilda lärare samt utveckla metoder som kan användas av lärare och informatörer. Metoder tas fram, testas, utvärderas och utvecklas och kommer att beskrivas i en metodbok under 2013.

Splitvision Research genomförde under 2011 en kvalitativ process utvärdering med fokus på sfi. Utvärderingen fokuserade på metodutvecklingsprocessen och utbildningsprocessen för att på så sätt kunna dra lärdomar som skulle gynna den fortsatta metodutvecklingen. Resultatet av utvärderingen visar att projektet är välplanerat och genomtänkt samt att det är kreativt och har en välfungerande struktur. Utvärderingen rekommenderar att projektet behåller sin nuvarande struktur då resultatet visar att det leder till väl förankrade och utvärderade metoder för sex- och samlevnadsundervisning i sfi-klasser.

FRÅGELÅDAN

RFSU:s frågelåda är ett viktigt komplement för de personer som inte hittar svar på sin fråga via vår sex- och relationssajt eller för den som önskar ett personligt svar. Till frågelådan kommer frågor av alla de slag och från personer i alla åldrar. Under 2011 märkte frågelådan av en uppgång i antalet besökare något som sannolikt hänger ihop med att allt fler hittar till RFSU:s sex- och relationssajt. Uppgången i frågelådan märktes både i läsningarna av de exempelfrågor som finns upplagda, men även i antalet ställda frågor, här var ökningen 17 procent. Under 2011 besvarades 1 838 frågor. Under 2011 öppnade RFSU-chatten, som under året hade öppet en kväll per vecka.

FRÅGA: Jag är en kille på 13 år som har problem. Jag har en jätteliten snopp och jag har ännu inte fått någon utlösning. Kan jag göra något för att bli vuxen fortare?

SVAR: Eftersom att du är så ung så utvecklas din kropp fortfarande. Du är bara i början av puberteten. Du kan inte skynda på utvecklingen på något sätt. Vad gäller utlösningen så är det inte säkert att du har startat att producera spermier än, vanligen kommer detta igång innan man är 14-15 år. Om de inte kommit till dess så kan du vända dig till en ungdomsmottagning. När det gäller storleken så växer du fortfarande och hur stor penis du får när du är fullväxt går inte svara på. Den kan växa fram till man är i 18-årsåldern.

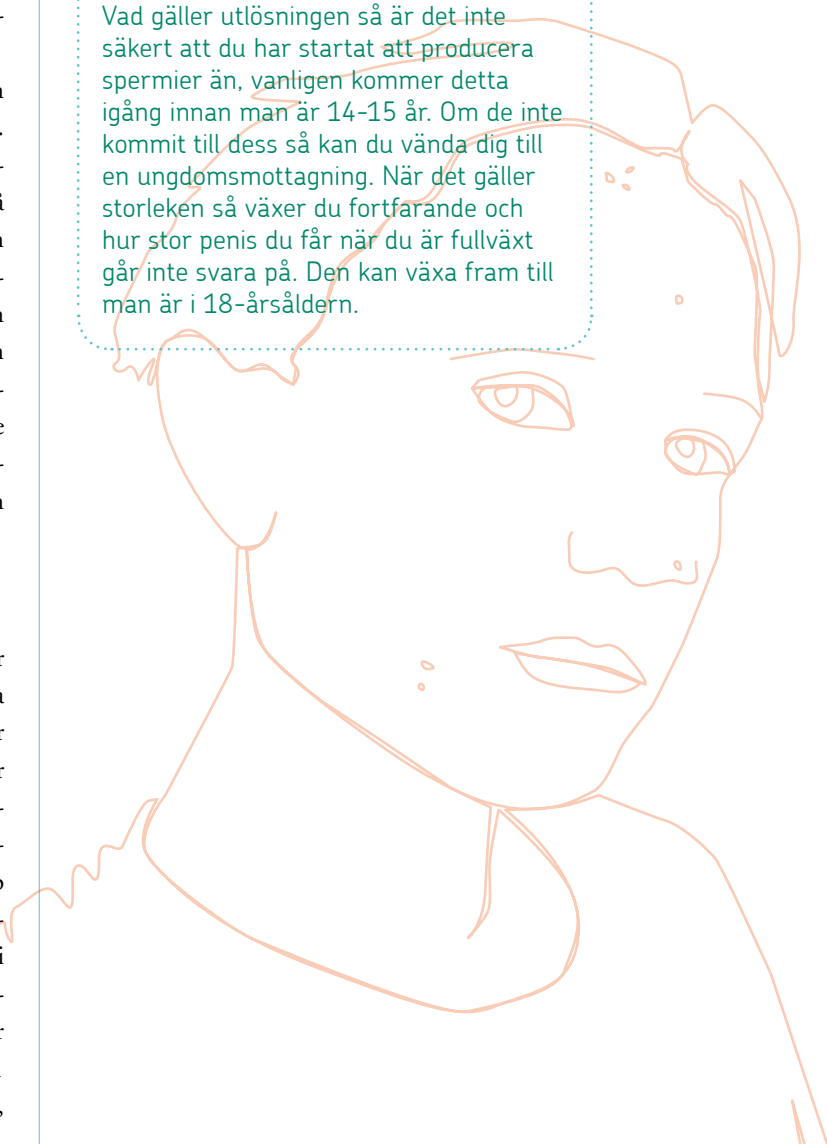

ILLUSTRATION: EVA FALLSTRÖM

RFSU ►

RFSU Örebro deltar i en sexdag på Örebro universitet arrangerad av Projekt 6, med Information, upplysning och kondomutdelning.

Motala kommun arrangerar Kärleksveckan och RFSU Motala medverkar.

FORTS. APRIL

OMVÄRLDEN ►

UPPLYSNING OCH UNDERVISNING

COLOUR OF LOVE

Colour of love är ett samarbete mellan RFSU, RFSL och RFSL Ungdom, som för närvarande har cirka 20 aktiva samordnare. 2011 utbildades tio nya varav tre från MENA/Arabiskt initiativ. Vi utbildade sammanlagt 132 nya colour of love-informatörer. Antalet samtal var under 2011 betydligt färre än tidigare år. Mycket tyder på att det till stor del beror på bristande inrapportering. Dock tror vi att även det faktiska antalet samtal har minskat. Antal utdelade kondomer är lättare att mäta och där ser vi en liknande nedgång. Vi kommer att arbeta vidare för att hitta fler olika lösningar på hur vi tillsammans kan nå upp till tidigare års siffror.

Colour of love drivs nationellt direkt från de tre förbunden med fokus på ett tiotal tillströmningsorter men också lokalt där lokala föreningar, avdelningar och distrikt arbetar direkt med landstingen. Samtliga deltagande landsting anser att det är ett viktigt preventivt projekt. "Colour of Love är ett bra komplement till exempelvis ungdomsmottagningarna" är ett återkommande uttryck. De flesta av landstingen anger att de har gott samarbete med RFSU, RFSL, eller RFSL Ungdom lokalt.

RIO

RIO (RFSU:s Informatörsorganisation) kallas nätverket kring RFSU:s informatörsverksamhet. 2011 kombinerades vårens RIO-träff med en temahelg på temat prevention, med flera framstående forskare som presenterade aktuell och angelägen forskning. Träffen riktade sig i första hand till dem som samordnar informatörsverksamheten i lokalföreningar och grupper, kursledare för informatörsutbildningarna och Colour of Love samordnare inom RFSU. Många ur samma

grupp deltog också under höstens temahelg Sexualupplysning 2.0.

RFSU höll under 2011 tre informatörsutbildningar i nationell regi med tre olika kursledarpar – Umeå, Gävle och Helsingborg/Kristianstad. I tre av lokalföreningar var det den första informatörsutbildningen på länge eller överhuvudtaget. Gävle hade sin andra på kort tid.

Sammanlagt har 49 informatörer utbildas i år genom nationella utbildningar. RFSU Stockholm håller sin utbildning i egen regi.

Metoder och material har vidareutvecklats under året. Olika typer av utvärderingar har genomförts under och efter samtliga kurser. Det gäller såväl deltagare och kursledare. Även en uppföljande utvärdering med fokus på huruvida kursen leder till informatörsverksamhet i praktiken har genomförts. Deltagare och kursledare ser mycket positivt på utbildningsinsatserna. Vi behöver däremot förbättra den löpande kontakten i vardagen. Det nya intranätet kommer förhoppningsvis vara en viktig del i det arbetet.

KURSER, UTBILDNING OCH KONFERENSER

Unga sex och internet i Jönköping

För andra året i rad arrangerade Umeå Universitet och Ungdomsstyrelsen kursen Unga sex och internet. Liksom 2010 omfattade kursen 7,5 högskolepoäng och pågick tre gånger tre dagar under året på tre olika orter i Sverige. RFSU hade rollen som kursledare i Jönköping. Kursen innehöll föreläsningar, litteraturstudier, metod och prevention och avslutades med en examinationsuppgift.

Kurs för egyptiska besökare

RFSU organiserade och höll en kurs för EFRD, Kvinna till Kvinns samarbetspartner i Egypten.

"Kamp för livet". RFSU Linköping bjuder in till föreläsning om arbetet med sexuella rättigheter i Nicaragua.

De årliga Sexdagarna hålls på Värmlands nation i Uppsala, med föreläsningar och workshops. Bland arrangörerna finns RFSU Uppsala.

RFSU håller kongress i Visby med RFSU Gotland som värd. Förbundet väljer ny ordförande i Kristina Ljungros samt ny styrelse. Johanna Koljonen tilldelas 2011 års RFSU-pris för initiativet #prataomdet.

MAJ

Kasha Jacqueline Nabagesera, ugandisk hbt-aktivist, tilldelas Martin Ennals-priset för insatser för mänskliga rättigheter.

Den svenska regeringen beslutar att inrätta en hjälptelefon dit personer i riskzonen för att begå sexuella övergrepp kan ringa för att få hjälp att avstyra sina tankar och bli hänvisade till rätt typ av samtal och behandling.

UPPLYSNING OCH UNDERVISNING

Kursen berörde sexuella och reproduktiva rättigheter och hälsa och genomfördes på RFSU:s kansli.

WAS-kongressen i Glasgow

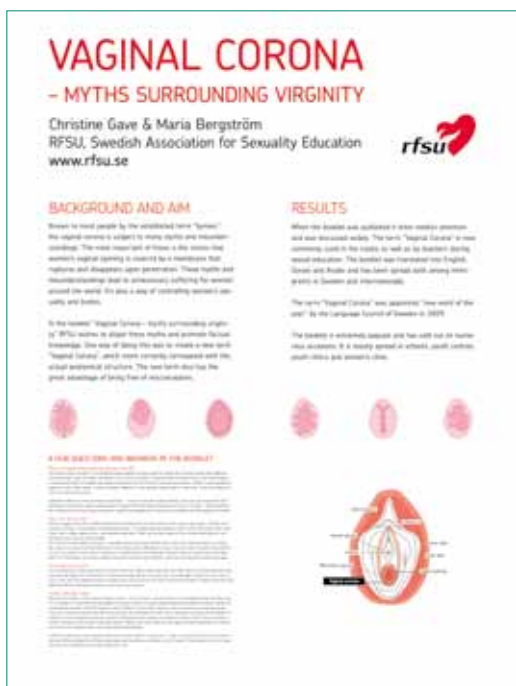
RFSU deltog i WAS-kongressen (*World Association for Sexual Health*) i Glasgow och presenterade bland annat två posters: "See me – youth, sex and the internet" och "Vaginal Corona – myths surrounding virginity".

I FOKUS

Sexualitet i barndomen

Sexualitet i barndomen var under perioden 2007-2011 ett fokusområde för RFSU. I den första fasen låg fokus på att inhämta kunskap och utveckla egen kompetens på området. Därefter genomfördes en rad aktiviteter, såväl lokalt som på nationell nivå, till exempel temadagar och föreläsningar.

Under 2010 färdigställdes rapporten *Förskolan och sexualitet – en enkätstudie om hur barns sexualitet bemöts i förskolan*, av Linda Leveau och Anna Kosztovics. Erfarenheterna från detta arbete spreds vidare inom organisationen vid en utbildningshelg som hölls i november 2010 med ett 30-tal deltagare. Helgen resulterade i ett antal projektidéer på hur man kunde arbeta vidare inom lokalföreningen alternativt lokalgruppen med området sexualitet i barndomen. Skriften *Barns sexualitet – en vägledning kring barns sexuella beteende* färdigställdes under året. Syftet med vägledningen är att öka tryggheten och kompetensen för vuxna att tänka och resonera, och eventuellt agera, kring barns sexuella beteenden eller beteenden som tar sig sexuella uttryck. Under 2011 märkte RFSU av ett ökat intresse från media i frågor som rör barns sexualitet, särskilt då hur man som förälder kan vara ett bra stöd för sina barn och unga. Bland flera exempel fanns medverkan i TV4 Nyhetsmorgon.

POSTERS TILL WAS-KONGRESSEN

RFSU ►

RFSU Göteborg deltar i HBTQ-festivalen med samtal och debatt om bland annat sexuella gränzoner, heteronormer, kärlek och BDSM.

World Association for Sexual Health (WAS) håller kongress i Glasgow och RFSU medverkar.

Kristina Ljungros, RFSU:s förbundsordförande, blir invald i IPPF:s Europastyrelse.

JUNI

OMVÄRLDEN ►

Statistik från Socialstyrelsen visar att antalet oönskade graviditeter bland tonåringar fortsätter att minska för andra året i rad.

UPPLYSNING OCH UNDERVISNING

Sexualitet i socialt arbete

Under höstterminen 2011 genomförde RFSU på uppdrag av Socialstyrelsen två utbildningar inom ramen för regeringens handlingsplan mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Utbildningarna *Sexualitet i samtal och stödjande arbete*, delades upp där den ena hade fokus unga och den andra vuxna. Till utbildningarna bjöds två deltagare in från varje län och totalt deltog cirka 50 personer. Målgrupper var personal inom socialtjänsten, hälso- och sjukvården, skyddade boenden, missbruks- och beroendevården samt på ungdomsmottagningar.

HIV och sexuellt överförbara sjukdomar

2009 års RFSU kongress beslutade att göra hiv/STI (sexuellt överförbara sjukdomar) till ett särskilt fokusområde. RFSU:s förbundsstyrelse antog under 2011 en policy för organisationens arbete med detta. Policyn togs fram av RFSU:s kansli under 2010-2011 i dialog med kliniken samt genom inhämtande av förslag från RFSU:s lokalföreningar och grupper. Policyn gäller för

all nationell och internationell verksamhet som organiseras av RFSU:s förbundskansli och klinik och är vägledande för RFSU:s lokalföreningar och grupperns övriga arbete. Policyn sammanfattar och vidareutvecklar resonemang och ståndpunkter som RFSU tidigare har antagit gällande hiv/STI inom ramen för RFSU:s strategiska plattform, idéprogram, styrelsebeslut samt vid kongressen 2009. De mål och prioriterade områden som lyfts fram i policyn är; en förbättrad prevention av hiv/STI, att reducera fördomar, negativa attityder och diskriminering av personer som lever med hiv, integrering av hiv/STI och SRHR, samt i viss mån vård, stöd och behandling.

Den 7-8 maj 2011 anordnades en konferens om prevention av hiv/STI. Målet med konferensen var att uppmärksamma framkantsfrågor inom prevention och risktagande för att öka kunskapen bland deltagarna inom dessa områden samt att presentera RFSU:s nya policy om hiv/STI. Flera framstående forskare bjöds in att presentera aktuell och angelägen forskning och innehållet i RFSU:s hiv/STI policy presenterades. Ett annat mål var att gemensamt diskutera hur RFSU kan göra metodarbete och praktik av de teorier som presenterades. Ämnen som diskuterades var RFSU:s hiv/STI-policy, varför människors ambition om att använda kondom och deras faktiska användande av kondom skiljer sig åt och hur RFSU kan bidra till en ökad kondom användning. Även frågor som rädsla för oönskade graviditeter som ett skäl till kondom användning, hur RFSU kan föra samtal om sexualitet och hälsa på lätt svenska samt hur RFSU kan omsätta resultaten av undersökningen UngKab i sin verksamhet och möta de behov som inte tillgodoses i dag diskuterades under konferensen.

Se också världskartan på sidan 16-17!

RFSU Gävle lanserar kampanjen Colour of love lokalt, tillsammans med RFSL Gävleborg. Målet att människor ska få verktyg för att kunna välja säkrare sex.

Ottar lanserar webbplatsen Ottar, se där man kan läsa reportage, nyheter, intervjuer och krönikor med sexualpolitisk vinkel.

RFSU Umeå deltar på skolavslutningsfestivalen på Rådhuset i Umeå, med tipspromenad, tävlingar och information om säkrare sex.

FORTS. JUNI

”Vi kommer att genomgå samma faser som RFSU”

Efter en folklig seger av historiska mått började oron sprida sig bland egyptiska kvinnoorganisationer. I juni gästades RFSU av Egyptian Foundation for Family Development som var i Sverige för utbildning och erfarenhetsutbyte.

– På Tahrirtorget var alla jämlika, men när kvinnorna började prata om sina rättigheter blev det andra tongångar – plötsligt började man säga att kvinnorna inte alls hade deltagit i revolutionen. Hala Abdelkader är chef för den egyptiska organisationen EFFD (se faktaruta) och befinner sig på besök hos RFSU-förbundet i Stockholm. Hon ser hur Egyptens kvinnor nu står inför en backlash, efter den segerrusiga dagen i februari då Hosni Mubarak steg ner från makten.

– Många män höjer nu sina röster för att kvinnorna ska backa tillbaka till det gamla, både religiöst och socialt. De menar att kvinnorna har fått en massa rättigheter de senaste 30-40 åren på grund av en korrupt regim, och att det nu är dags att lämna ifrån sig dem.

Ett tecken på att män och kvinnor inte riktigt behandlades jämlikt ens under revolutionen var de så kallade ”oskuldtester” som militären utsatte kvinnliga demonstranter för. I praktiken rörde det sig om en form av sexuella övergrepp.

– Vi tog kontakt med det militära rådet för att protestera, och med kvinnorna för att visa vårt stöd, naturligtvis, säger Hala Abdelkader.

Ett argument hon ofta hör just nu är att kvinnors rättigheter utgör ett särintresse som bara en liten del av befolkningen bryr sig om. Detta stämmer dock dåligt med hennes egna erfarenheter. En stor del av EFFD:s arbete handlar om skeva maktförhållanden inom familjen, och behovet är stort.

– Vi märkte att en orsak till de höga skilsmässotalen var dålig sexualupplysning, så vi håller kurser för unga par där vi också tar upp frågan om våld mot kvinnor och om individens rättigheter.

På agendan står också olika typer av lärlingsprogram, för att kvinnor lättare ska kunna ta sig ut på arbetsmarknaden, och reproduktiv hälsa. Hala Abdelkader menar att mödradödligheten inte är särskilt hög i Egypten, men att kvinnor lider och skadas i onödan.

– En egyptisk kvinna går inte till läkare om hon inte har en dödlig sjukdom, vi försöker upplysa

RFSU ►

Almedalsveckan genomförs på Gotland, då RFSU lanserar årets Sverigebarometer – en kartläggning av skillnaderna över landet. Rapporten visar att människors bostadsort är avgörande för deras sexuella hälsa.

RFSU medverkar i Stockholm Pride som i år har tema öppenhet. RFSU Stockholm räknar till 900 deltagare i föreningens tävlingar och ännu fler besökare.

JULI

OMVÄRLDEN ►

Abortmotståndare i ungdomsföreningen ”Älska livet” avslöjas ha värvat barn som inte ska ha vetat om att de blev medlemmar.

FAKTA EFFD Egyptian Foundation for Family Development Association (EFFD) är en icke-statlig organisation som arbetar med social och ekonomisk utveckling med fokus på kvinnors rättigheter. De verkar i området Imbaba, i norra Kairo, där fattigdom en stor och analfabetismen utbredd. EDDF är samarbetspartner till svenska Kvinna till kvinna.

Egypten tillhör inte de värst drabbade i fråga om mödradödlighet, men ligger långt högre än till exempel Europa. Livsrisken för en egyptisk kvinna att dö till följd av graviditet och/eller förlossning är 1 på 380. Motsvarande siffra för Sverige är 1 på 11 400. (Källa: WHO)

FOTO: KRISTINA LINDQUIST

om att de måste ta hand om sig själva och sin hälsa under graviditet och förlossning.

Till upplysning om preventivmedel har de inte kommit ännu, men Hala Abdelkader säger att EFFD strävar efter att bygga upp en struktur med inspiration från RFSU.

- I dag är det stor skillnad mellan våra organisationer, men vi är på väg. Vi kommer att genomgå samma faser som RFSU genomgick när man grundades på trettioalet, säger hon.

Hala Abdelkader är trots allt mycket optimistisk inför den egyptiska framtiden, och är säker på att förändringen kommer. Hon betonar vikten av en stor, arbetande kvinnorörelse.

- Tyvärr har det blivit en del konflikter mellan olika kvinnogrupper, men vi måste försöka enas om de övergripande principerna, då vinner vi till slut.

TEXT: KRISTINA LINDQUIST
[PUBLICERAD PÅ OTTAR.SE 2011-06-21]

Festivalen Ung08 genomförs i Stockholm och RFSU medverkar i Colour of love-tältet och Sex på kartan-tältet.

RFSU:s undersökning Kådiskollen visar att andelen svenskar som använde kondom senaste gången de hade sex med en ny partner har stigit jämfört med tidigare. Kådiskollen 2011 är den första undersökningen av sexvanor i Norden där extra fokus lagts på kondomanvändning samt möten mellan nya sexpartners bland unga vuxna i åldern 20-35 år.

AUGUSTI

EU-kommissionen godkänner en ny produktinformation som innebär att ett vaccin mot HPV (humant papillomvirus) också är effektivt mot kondylom hos pojkar och män upp till 26 år.

RFSU NÅR UT

INTERNET OCH SOCIALA MEDIER

Antalet besökare på Rfsu.se ökade successivt under året och var som störst i november. Sidorna med produkter och texter om sex och relationer var de mest populära, men i februari och mars sökte sig många till Rfsu.se för att se den nyproducerade upplysningsfilmen Sex på kartan. Filmen skapade ett stort intresse för organisationens frågor och väckte känslor – både positiva och negativa – vilket inte minst märktes i kommentarsfälten på Rfsu.se

Under året utvecklades sökfunktionen på hemsidan och gjorde Ottars artiklar mer tillgängliga även på Rfsu.se. Nästa steg blir att tillgängliggöra det material som finns på hemsidan för en bredare målgrupp, bland annat med lättsamma nyhetsartiklar, rörlig bild och sökmotoroptimering. RFSU ökade under 2011 sin närvaro i sociala medier som Twitter och Facebook och etablerade en vardaglig kommunikation med omvärlden om sina frågor.

MÅLET FÖR RFSU:S KOMMUNIKATIONSVERKSAMHET är att verka för en öppen kunskaps- och rättighetsbaserad syn på sexualitet och samlevnad som bidrar till alla människors frihet att vara, frihet att välja och frihet att njuta. Syftet är att skapa intresse för och ökade kunskaper om frågor som rör människors sexualitet med hänsyn till bland annat villkor och rättigheter.

RFSU PÅ NÄTET
RFSU
RFSU

870 723

antalet unika besökare på rfsu.se

34 514

antalet unika besökare från facebook

De vanligaste sökorden

som ledde till rfsu.se var

RFSU **könssjukdomar** Sex på kartan
kopparspiral **sex** RFSU könssjukdomar
Sex på kartan **kopparspiral** sex RFSU
könssjukdomar Sex på kartan
kopparspiral **sex** RFSU könssjukdomar
Sex på kartan kopparspiral sex RFSU
könssjukdomar **Sex på kartan** kopparspiral
sex RFSU könssjukdomar Sex på kartan
kopparspiral sex RFSU könssjukdomar
Sex på kartan kopparspiral **sex** RFSU
könssjukdomar Sex på kartan kopparspiral
sex RFSU könssjukdomar **Sex på kartan**
kopparspiral **sex** RFSU könssjukdomar
RFSU könssjukdomar Sex på kartan
kopparspiral sex RFSU **könssjukdomar**
Sex på kartan kopparspiral RFSU
könssjukdomar **Sex på kartan** kopparspiral
SEX RFSU **könssjukdomar** Sex på kartan

RFSU lanserar ett nytt jämställdhetsprojekt i Tanzania. Projektet finansieras av SIDA och fokuserar på män.

2011 är det 30 år sedan tidningen Ottar kom ut första gången. I september utkommer ett jubileumsnummer som firar "segrar och klavertramp" genom trettio år av sexualpolitik.

RFSU ►

SEPTEMBER

OMVÄRLDEN ►

Efter en rekordjämn omröstning i det polska parlamentet står det klart att landet inte skärper sin abortlagstiftning. Förslaget att förbjuda abort under alla omständigheter röstas ner med siffrorna 191 mot 186.

Mer än 99 procent av aborterna i Colombia är illegala, trots en lag som sedan 2006 tillåter abort efter våldtäkt, vid fara för kvinnans liv eller hälsa samt vid fosterskador. Det visar en ny studie från Guttmacher Institute.

På den nationella Sex- och samlevnadsdagen ställer eleverna runt om i landet sina rektorer mot väggen kring vad skolornas elever egentligen får lära sig kring dessa frågor.

RFSU NÅR UT

OTTAR PÅ NÄTET

- 94 222:** Antalet unika besökare på Ottar.se (maj – december)
- 1 761:** Ottars fans på Facebook
- 1 545:** Ottars följare på Twitter

OTTAR

Ottar är RFSU:s tidskrift, som 2011 firade tre decennier av reportage, nyheter, debatt och kultur – allt i sexualpolitikens tecken. Under året gav Ottar ut fyra nummer: I mars kom "Det feta numret", i juni tog redaktionen sig ut på sexualupplysningens slagsfält i "Upplyst", efter sommaren firades tidskriftens 30-årsjubileum med "Grattis Ottar 30 år" och i december fördjupades ämnet "Klass".

I maj lanserades den nya hemsidan Ottar.se med ny form och större ambitioner. Ottar.se är en nyhetstidning på nätet som bevakar omvärlden ur ett sexualpolitiskt perspektiv och publicerar artiklar, krönikor och blogginlägg ett par gånger i veckan. Ottar.se rymmer också den digitala versionen av tidskriften Ottar. Antalet besökare växte från 1 500 till drygt 7 000 i december.

Ottarredaktionen vann i november Svenska Publishinggalans pris för "särskilt god journalistik". Motiveringen löd: "För förmågan att i undersökande och klichéfria artiklar visa hur sexualitet och kön spelar lika stor roll för maktstrukturer i ett samhälle som ekonomi och juridik."

Ottar marknadsfördes på bland annat Textmässan i Stockholm, på Almedalsveckan, Stockholm Pride samt med kampanjer i Pressbyrå och Presstop och på sociala medier.

"...lyckats balansera aktivismens bästa sidor med iskall journalistisk professionalism på precis rätt sätt. (...) Jag ÄLSKAR den där tidningen!"

**SYDSVENSKAN'S ANDREAS EKSTRÖM
OM OTTARS JUBILEUMSNUMMER
(6 OKTOBER 2011)**

RFSU Göteborg och Ottar medverkar vid Bok- och biblioteksmässan i Göteborg med monter och seminarier.

Lokalföreningen RFSU Landskrona bildas.

RFSU reser till Warszawa och deltar i det europeiska nätverket EuroNGO årliga konferens om SRHR och utvecklingsfrågor.

RFSU håller medlemskonferens om satsningen Sexualupplysning 2.0.

Kvinnokampen och abortaktivisten Vilma Núñez de Escocia, grundare av Centro Nicaragüense de Derechos Humanos, tar emot 2011 års Stieg Larsson-pris.

Trots restriktiv lagstiftning väljer många kvinnor i Iran att göra abort om de drabbas av en ofrivillig graviditet, visar en ny studie från Guttmacher Institute. Ungefär 9 procent av alla graviditeter i huvudstaden Teheran slutar i abort, ofta under osäkra omständigheter.

OKTOBER

Det hbt-vänliga Palikotpartiet får 10 procent av rösterna i det polska valet. Transaktivisten Anna Grodzka, hbt-aktivisten Robert Biedroń och aborträttsaktivisten Wanda Nowicka väljs in i parlamentet.

RFSU NÅR UT

FOTO: CAROLINA HEMLIN

PANELSAMTAL, SEMINARIER OCH EVENT

Sex under 100 år

Med rubriken "Sex under 100 år - Från pessarprovning på utedasset till sexuell revolution och Sex på kartan" lockade RFSU och Ottar till en helkväll på Historiska muséet i Stockholm. Cirka 120 personer lyssnade till hur vi pratade om sex på 1930-talet, 1960-talet och 1980-talet. Vad var kontroversiellt då, och vad väcker debatt idag – med filmvisning, paneldiskussion, teater och

författarsamtal. Bland de medverkande fanns Gunilla Thorgren, Lena Lennerhed, Manne Forsberg, Malena Ivarsson, Sonja Schwarzenberger och Unga Tur-teatern.

#prataomdet – reading och panelsamtal

I oktober följde RFSU upp blogg- och twitterfenomenet #prataomdet med ett arrangemang på Södra teatern i samarbete med Riksteatern. Under kvällen genomfördes en reading med skådespelare samt ett panelsamtal med bland andra Johanna Koljonen, Victor Bernhardt och Inti

RFSU ►

RFSU deltar i Asiens största konferens om sexuella och reproduktiva rättigheter i Yogyakarta, Indonesien.

RFSU och Riksteatern bjuder in till reading & panelsamtal om #prataomdet på Södra teatern i Stockholm. Bland de medverkande finns Victor Bernhardt, journalist, Inti Chavez Perez, sexualupplysare och författare, Bob Hansson, poet och författare samt Johanna Koljonen, journalist och initiativtagare till #prataomdet.

FORTS. OKTOBER

OMVÄRLDEN ►

RFSU NÅR UT

Chavez Perez under ledning av RFSU:s ordförande Kristina Ljungros. Syftet var att öppna upp för ett fortsatt samtal kring sexualitet, sexuella gråzoner och gränsdragningar.

Årets Mama

Som en del i det utåtriktade arbetet inför Unite for Women och barnvagnsmarschen deltog RFSU med en monter på eventet Årets Mama 2011, där 600 gäster fanns på plats. Inför eventet gjorde bloggaren Karin Jihde en enkät för RFSU:s räkning kring läsarnas sexfrågor.

Uppslutningen kring RFSU:s informatörer var dock begränsad, medan RFSU:s mammaambasador Alexandra Pascalidou fick bättre genomslag. Hon delade ut pris till "Årets Papa" och talade i samband med detta om mäns betydelse för kvinnors rättigheter inom ramen för RFSU:s projekt TMEP. Dessutom medverkade RFSU AB under kvällen med gåvor till besökarna samt försäljning av sexleksaker. En uppföljande enkät visade att 92 procent av de svarande kom ihåg RFSU:s medverkan på galan.

Bok- och Biblioteksmässan

I september medverkade RFSU och Ottar vid den årliga Bok- och Biblioteksmässan i Göteborg. Ottar delade en monter i B-hallen tillsammans

FOTO: CAROLINA HEMLIN

med RFSU Göteborg och RFSL samt tidskrifterna Bang och Kom Ut. Här skedde försäljning, medlemsvärvning och sexualpolitiska samtal. Under rubriken "Varför kriminaliserar Sverige hiv?" diskuterade RFSU:s generalsekreterare Åsa Regné den svenska informationsplikten tillsammans med dokumentärfilmaren Ingela Lekfalk och professor Per-Ove Träskman. I ett annat uppskattat samtal diskuterades sexualundervisning och vilka möjligheter som finns att prata om sex, kärlek och kroppen i skolan. Under rubriken "Lust, moral och media" talade journalisterna Ulf B Andersson och Nina Lekander om Ottars 30 år som tidning. På mässan lanserades också Gunilla Thorgrens biografi över Elise Ottesen-Jensen, *Ottar och Kärleken* (Norstedts), genom ett fullsatt seminarium med bland annat RFSU:s tidigare ordförande Lena Lennerhed, professor i idéhistoria. Ottar firade under Bokmässan sitt 30-årsjubileum som tidning med en jubileumsfest tillsammans med tidskriften Bang. Festen hölls på klubben Yaki Da och lockade drygt 1 000 besökare.

FOTO: CAROLINA HEMLIN

RFSU Kristianstad fyller ett år och firar med tårta, sexualpolitiska aktiviteter och gott sällskap.

RFSU Dalarna öppnar fotoutställningen "Uppdrag Bangladesh" på Stadsbiblioteket i Falun och håller också ett samtal om mödradödlighet.

NOVEMBER

Landstinget i Norrbotten beslutar att subventionera p-piller för kvinnor upp till 26 år. Det blir helt gratis från och med den 1 januari 2012. RFSU:s Sverigebarometer för 2011 visade att det finns stora skillnader i landet vad gäller p-pillerkostnaden för unga kvinnor.

En ny rapport från UNAIDS visar att antalet nya hiv-infektioner har minskat med 21 procent sedan epidemins topp 1997 och att antalet aids-relaterade dödsfall har minskat med 21 procent sedan 2005. Trots denna utveckling så lever 34 miljoner människor i världen med hiv – nära 68 procent av dem bor i Afrika söder om Sahara.

UNITE FOR WOMEN

På internationella kvinnodagen 2011 samlades människor i 19 städer för att manifesteras mot mödradödlighet inom ramen för kampanjen Unite for Women. Totalt marscherade mer än 2 000 personer, vilket var mer än tre gånger så många som föregående år. I Stockholm samlades 800 personer på Norrmalmstorg och RFSU:s generalsekreterare Åsa Regnér överlämnade tre politiska krav till EU-minister Birgitta Ohlsson.

RFSU och alla som gick marschen krävde att den Svenska regeringen:

- Ökar biståndsmedel till säkra aborter, preventivmedel och sexualundervisning.
- Sätter press på EU för att tillgång till abort blir en mänsklig rättighet.
- Ökar stödet till mödrhälsa i konflikt- och katastrofområden

Att flytta ut i landet med hjälp av lokalföreningarna gjorde kampanjen till en angelägenhet för hela RFSU, och för betydligt fler människor. Alla lokalföreningar fick frågan om att medverka i kampanjen och totalt arrangerades marscher av nio lokalföreningar. Men RFSU ville också ta fasta på det gräsrotsengagemang som noterats hos

personer som ännu inte var medlemmar, till exempel föräldrabloggare. På kampanjsajten Unite for Women uppmanades besökare att starta sin egen marsch, vilket också gjordes på tio platser i landet. På de orter där det finns en lokalförening har de regionala föreningsutvecklarna fått i uppgift att koppla ihop marscharrangörer och lokalföreningar.

Publiciteten kring kampanjen steg markant jämfört med 2010. Antalet införanden fyrdubbades jämfört och antalet läsare och lyssnare steg med 25 procent. Förklaringen är ett betydligt större genomslag i lokalmedia tack var de lokala marscherna. I en majoritet av de dryga 200 pressklippen (radio, tv, tidningar, nyhets sajter, sajter och bloggar) har RFSU och kampanjens politiska krav varit framträdande. Genom ett samarbete med Mama fick RFSU möjlighet att nå ut till tidningens 120 000 läsare med budskapet om mödradödlighet, säker abort och preventivmedel.

Att lyfta fram "Röster från syd", är en riktlinje från Sida. Kampanjen förlängdes således genom att låta en "mammaambassadör" resa till Bangladesh för att med egna ord berätta om sina upplevelser kopplade till mödradödlighet och kvinnors situation i landet. Resan skildrades i en blogg på mama.nu och en på dn.se

VARJE DAG DÖR 1000 KVINNOR

för att de blivit gravida. Det är 358 000 kvinnor som går förlorade varje år. 99 procent av de drabbade finns i fattiga länder. Bristande sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter är en av de största dödsorsakerna i utvecklingsländerna. Bland flickor mellan 15 och 19 år är mödradödlighet den vanligaste dödsorsaken. 35 procent av kvinnorna som blir gravida i utvecklingsländer får ingen hälsovård alls under graviditeten.

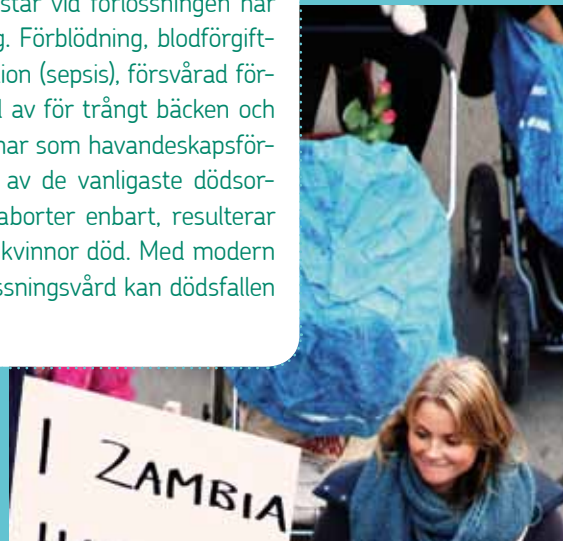
”Jag födde själv mitt första barn i somras. Inför förlossningen tänkte jag mest på vilket BB vi skulle välja, vilken smärtlindring som fanns att få och allt man skulle packa i den där väskan. Om jag levte i Niger, Afghanistan eller Tchad hade jag bara ställt mig en fråga: Kommer jag att överleva?”

UR EU-MINISTER BIRGITTA OHLSSONS TAL PÅ NORMMALMSTORG I STOCKHOLM 8 MARS 2011

ENLIGT VÄRLDSHÄLSORGANISATIONEN (WHO)

beror mödradödlighet på att kvinnor i utvecklingsländer saknar tillgång till säkra aborter och mödrhälsovård. Komplikationer som uppstår vid förlossningen har ofta dödlig utgång. Förblödning, blodförgiftning och sårinfektion (sepsis), försvårad förlossning på grund av för trångt bäcken och blodtryckssjukdomar som havandeskapsförgiftning är några av de vanligaste dödsorsakerna. Osäkra aborter enbart, resulterar varje år i 47 000 kvinnor död. Med modern mödra- och förlossningsvård kan dödsfallen undvikas.

BEHANDLING OCH RÅDGIVNING

RFSU-klinikens verksamhet innefattar både kliniskt och utåtriktat arbete. Den kliniska delen innehåller sexualmedicinskt- och psykoanalytiskt patientarbete. Den utåtriktade verksamheten består främst av utbildningar, handledningsuppdrag, kontakter med media och studiebesök, och sker många gånger i samarbete med RFSU:s förbundskansli.

RFSU-kliniken fungerar som en professionell kunskapsbas i kliniska frågor för RFSU-förbundskansli och den övriga organisationen. Därtill genererar det kliniska arbetet impulser till nya frågeställningar för RFSU:s sexualpolitiska arbete. Kliniken samarbetar med förbundskansliet och medverkar även i förbundsstyrelsens sammanträden och utskott.

Patientarbetet ersätts genom avtal med Stockholms läns landsting och baseras på antalet genomförda patientbesök. Ingen ersättning utgår för telefonrådgivning/telefonrecept eller återbud/uteblivande. Den nedre åldersgränsen för patienterna är 20 år.

PREVENTIVA INSATSER

Basen i det sexualmedicinska arbetet är preventiva insatser som syftar till att minska spridningen av STI (klamydia, gonorré, hiv och syfilis) och att förebygga oönskade graviditeter. För klinikens barnmorskor och sjuksköterskor har arbetsuppgifterna huvudsakligen bestått av patientmottagning och telefonrådgivning. En av barnmorskorna har också bistått RFSU AB genom att, via telefon och e-post, svara på konsumenternas frågor om RFSU AB:s produkter. Barnmorskorna arbetar regelbundet med att besvara frågor i RFSU:s frågelåda och chatt. Två undersköterskor

STI-PROVTAGNING

Prov	Antal prov	Andel positiva
Klamydia	6 324	6,2 procent
Hiv	2 010	0 procent
Gonorré	5 801	0,5 procent
Syfilis	725	0 procent
Mycoplasma genitalum	479	2,3 procent

med utbildning i smittspårning har haft ansvar för det praktiska arbetet vid mottagningarna, provsvar, stora delar av kontaktspårningen samt provtagning.

Den vanligaste anledningen till besök vid kliniken har varit oro för sexuellt överförda infektioner. En del söker också behandling för könsjukdom som påvisats i test som de själva köpt på apotek eller via internet. Många kvinnor vill samtidigt få råd om preventivmedel och få recept på dessa. Frågeställningarna har även gällt andra sexuellt relaterade problem, såsom övergrepp samt smärta vid samlag. Många patienter återkommer till RFSU kliniken men varje år tillkommer också ett stort antal nya besökare. Andelen nybesök brukar ligga mellan 30 och 40 procent vilket även gäller för 2011 då andelen nybesök var 39 procent.

Det var cirka 30 procent fler kvinnor än män som sökte sig till den sexualmedicinska mottagningsverksamheten. Huvudorsaken är att preventivmedelsrådgivning och förskrivning av preventivmedel i huvudsak efterfrågas av kvinnor. Åldersmässigt är spridningen stor men den största gruppen, cirka 70 procent, är 20-35 år.

RFSU ►

Hiv, brott och straff. RFSU, RFSL och Hiv Sverige bjuder in till en konferens på Medelhavsmuseet i Stockholm om effekterna av den svenska lagstiftningen kring hiv. Representanter från rättsväsendet, personer som arbetar med hivprevention och lagstiftare medverkar.

RFSU Stockholms verksamhet med skolinformatörer fyller 15 år. "Bymyndigheten" firas med paneldebatt och politikerutfrågning.

FORTS. NOVEMBER

OMVÄRLDEN ►

Väljarna i Mississippi säger nej till ett lagförslag om att ett foster ska få rättigheter som "person" från befruktningen.

BEHANDLING OCH RÅDGIVNING

Sexuellt överförbara infektioner

Provtagning, behandling och smittspårning är viktiga delar i arbetet med att förebygga spridning av de sexuellt överförbara infektionerna, av vilka klamydia är den mest förekommande. Den 12 september arrangerades Klamydiamåndagen i Stockholm. Dagen är en nationell kampanj och kliniken hade öppet hela dagen för provtagning. Under 2012 kommer RFSU kliniken att medverka i en klamydiastudie kring förekomsten av anal klamydia hos kvinnor och även delta i projektledningen för studien.

Könssjukdomen gonorré ökar och förekommer ibland utan symtom. Kliniken utförde mer än dubbelt så många prov som föregående år, vilket är helt i linje med smittskyddets rekommendationer och sker i syfte att bromsa en fortsatt ökning av gonorré. Även antalet syfilistest fördubblades jämfört med föregående år. Vad gäller hiv finns sedan december 2011 möjlighet till "snabbsvar hiv", vilket innebär att patienten kan komma till mottagningen för provtagning och få svar inom 20 minuter. Provet kostar cirka 150 kronor och bekostas i dagsläget inte av Smittskydd Stockholm. Kliniken har dock köpt in ett begränsat antal test i avvaktan diskussioner med landstinget i frågan. För patienten är testet gratis.

Mycoplasma genitalum är en sjukdom som troligen ökat de senaste åren. Prov tas på patienter med symtom där klamydia inte kunnat påvisas. Under året har kliniken tagit 479 prov och av dessa har 11 procent påvisat sjukdomen.

Smittspårning

Smittspårningen tar stora resurser i anspråk och påverkas av antalet smittade och hur många sexuella kontakter som varje smittad har haft de senaste 12 månaderna. 475 klamydiasmittade, med i genomsnitt 3,5 uppgivna sexuella kontakter

PREVENTIVMEDEL

Under 2011 har RFSU-kliniken förmedlat:

61

IMPLANON
[hormonstav som sätts in under huden]

74

SPIRALER

7 500

KONDOMER

2 000

PREVENTIVMEDELSRECEPT

I slutet av året ökade oväntat efterfrågan på pessar, vilket kan bero på ökad kunskap om att preventivmedlet är kostnadsfritt för kvinnor inom Stockholms läns landsting.

Upplysningsprojektet "På tal om 6" beviljas 3,9 miljoner kronor i stöd från Allmänna arvsfonden. RFSU Växjö är en av flera organisationer bakom projektet.

RFSU säljer sina resterande aktier i rehabiliteringsföretaget Etac.

Ett flertal lokalföreningar medverkar i arrangemang för att uppmärksamma World Aids Day.

DECEMBER

Situationen för hbt-personer i världen kartläggs för första gången av FN. Bilden som framträder visar att 76 länder kriminaliserar samkönat sex och att det i minst fem länder är belagt med dödsstraff (2011). Men hbt-personer utsätts för hatbrott i alla delar av världen, visar FN-rapporten. Det handlar om mord, kidnappning, misshandel, våldtäkt men också om psykiska hot och godtyckliga inskränkningar i människors frihet.

Kammarrätten i Stockholm beslutar att inte pröva landstingens upphandling av vaccin mot cancer i livmoderhalsen, vilket innebär att vaccineringsen efter många turer nu kan komma igång.

BEHANDLING OCH RÅDGIVNING

vardera, innebar närmare 1 700 smittspårningsuppdrag. Antalet patienter, som söker klamydiabehandling efter positivt självtest, har bidragit till att smittspårningen ökat.

Tillgänglighet

En viktig grund för det preventiva arbetet är hög tillgänglighet och service. RFSU-kliniken har haft mottagning dagtid måndag till och med fredag samt tre kvällar i veckan. Måndagar kl. 15.00 - 20.00 och torsdagar kl. 08.00 -11.30 har patienterna kunnat komma på ”öppen mottagning” utan föregående tidsbokning och då tagits emot i turordning. Denna möjlighet är mycket uppskattad och mestadels har alla kunnat få hjälp. Vid anhopningar har kliniken erbjudit bokad tid eller hänvisat till andra mottagningar. Möjligheten att boka sitt besök via webben används i hög grad och har fördelen att patienten själv kan se och välja mellan flera alternativa tider. Från och med 2012 kommer patienten även att kunna få provsvar via funktionen ”Mina vårdkontakter”. För tillgång till bokning och provsvar kommer e-legitimation att krävas.

En timme, fyra dagar per vecka har en barnmorska tagit emot telefonsamtal från allmänheten. Antalet samtal under året uppgår till cirka 1 500. Cirka 60 procent av dem som ringer är kvinnor och cirka 40 är procent män. De vanligaste frågorna har gällt STI och preventivmedel samt problem relaterade till kroppen och sexualiteten. Många ringer också för att få provsvar och förnya recept. Telefonen är tillgänglig för alla oavsett var i landet man bor. Att kunna ställa frågor anonymt är uppskattat. Antalet samtal till telefonrådgivningen har ökat markant.

SEXUALRÅDGIVNING OCH PSYKOTERAPEUTISKA INSATSER

Mottagning

För sexualrådgivningen och det psykoterapeutiska arbetet svarar en behandlingsgrupp med psykoterapeutisk utbildning och erfarenhet. Två fast anställda legitimerade psykoterapeuter utgör ”navet” i verksamheten. Övriga psykoterapeuter är konsulter och har sina huvudsysselsättningar i annat psykoterapeutiskt behandlingsarbete och i utbildningsverksamhet. En av psykoterapeutikonsulterna är också psykiatriker. Bristande lust, sexuellt tvång, funktionsstörningar och sexuellt våld (offer för sexuellt våld, förövare, rädsla för att inte kunna kontrollera sina impulser, rädsla för egna fantasier) samt sexuella identitetsfrågor är vanliga orsaker till kontakten.

Antalet besök till den psykoterapeutiska verksamhetsgrenen uppgick till 1 392, en ökning med 14 procent sedan år 2010. Psykoterapeutisk samtalsbehandling utgör en fjärdedel av klinikens totala patienttid. Antalet besökstillfällen är proportionerligt färre i den psykoterapeutiska delen, då tidsåtgången för ett samtal är längre för de medicinska besöken. 240 individer besökte psykoterapeuterna under året. De flesta togs emot för kortare kontakter. Tre fjärdedelar av besökarna har gjort maximalt fyra besök. Könsfördelningen är ca 60 procent kvinnor och 40 procent män. Den yngsta patienten var 18 år, den äldsta 78 år – ett åldersspann på 60 år.

Sexualrådgivning per telefon

Basen för den sexualrådgivande och psykoterapeutiska verksamheten är en telefonmottagning som är öppen fyra dagar i veckan, en timme åtgången. Omkring 1 000 personer har fått individuell sexualrådgivning per telefon. Samtalen kommer från hela landet men främst från Stockholms län och det är något fler män än kvinnor som ringer.

BEHANDLING OCH RÅDGIVNING

ILLUSTRATION: EVA FALLSTRÖM

Männens frågor gäller främst erektionsproblem, tidig utlösning, bristande lust eller sexberoende. Det är också vanligt att mannens partner konsulterar kliniken angående hans bristande lust eller hans sexmissbruk. Även i telefonsamtalen från kvinnor har bristande lust varit ett återkommande problemområde. Därutöver har exempelvis smärtupplevelser i samband med samlag och sexuella övergrepp och dess konsekvenser varit orsaker till att kvinnor sökt hjälp. Anhöriga till personer som utsatts för sexuellt våld tas också emot för samtal. Kliniken samarbetar med Södersjukhusets Akutmottagning för våldtagna kvinnor, Stockholms kommuns kriscentrum för kvinnor och Alla kvinnors hus. Fortfarande är tendensen att allt fler med svårare problematik vänder sig till klinikens rådgivning. Många unga vuxna uttrycker djup oro över sina sexuella svårigheter så som tvångsmässig sexualitet, funktionsstörningar och bristande lust.

Telefonrådgivningen kombineras med tidsbokning vilket innebär patienter erbjuds samtal/psykoterapi utifrån behov och resurser. Patienter hänvisas även till andra institutioner eller mottagningar som finns i klinikens kontaktnät. Kliniken märker tydligt att det blivit allt svårare att få offentligt finansierad psykoterapeutisk hjälp/

samtalsbehandling på annat håll.

Utöver enskilda människors frågor kommer många förfrågningar från till exempel psykiatrins öppenvård, familjerådgivningen eller enskilda terapeuter som inte tycker att de har tillräcklig sexologisk kompetens eller möjlighet att möta de sexuella problemen inom sina respektive verksamheter.

METODUTVECKLING PÅ DET SEXOLOGISKA OMRÅDET

Utveckling av självskattningsformulär

Inom ramen för klinikens kvalitetsarbete har vi sökt efter lämpliga självskattningsformulär som kan mäta patientens upplevelse av såväl psykisk som sexuell hälsa. Det har då visat sig att det inte finns något sådant och att ett mätinstrument för psykosexuell hälsa därför skulle fylla ett behov, inte bara för kliniken, utan även för behandlare och patienter inom många andra verksamheter. Inte minst för dem som i sitt uppdrag fokuserar psykisk ohälsa och där man så ofta tappar bort sexualiteten som en viktig aspekt. Under året har ett formulär som omfattar 80 frågor tagits fram. Det har delats ut till 400 besökare på kliniken som besvarat frågorna anonymt. Som ett led i den vetenskapliga utprovningsinstrumentet bearbetas för närvarande svaren av två psykologstudenter.

RÖSTER FRÅN GRUPPEN

"Vid starten klandrade jag mig själv, var osäker på om händelsen var våldtäkt. Kände mig väldigt ensam som utsatt. Efter att ha gått i gruppen känner jag precis tvärtom"
"Att inte ha sex om jag inte vill"
"Jag känner att jag inte är ensam längre, något jag visste innan men hade ingen känsla av"

BEHANDLING OCH RÅDGIVNING

Sexuellt våld

Kliniken eftersträvar att uppmärksamma patienter som varit eller är utsatta för sexuellt våld. Fem kvinnor, i åldern 20-27 år, som varit med om någon form av sexuellt övergrepp har fått stöd i grupp. Den har letts av en av kliniken barnmorskor, som träffat kvinnorna enskilt vid tidigare besök, då de sökt kliniken av andra orsaker. Gruppen har setts en gång i veckan i 12 veckor. För några av kvinnorna har klinikbesöket varit det första tillfället då de pratat om övergreppet.

Gruppen har arbetat med olika teman som är sammankopplade med övergreppet/övergreppen. Det har exempelvis handlat om skuld och skam, förövre, kropp och sexualitet. Genom bland annat psykodramatiska metoder har gruppen tillsammans gått igenom övergreppen och teman. Tanken med det är att dela upplevelser och förstå att man inte är ensam om varken utsattheten eller känslorna som kommer efter. Att sätta ord på det man har varit med om och bearbeta det.

Under de senaste åren har vi uppmärksammat att allt fler män med erfarenhet av sexuella övergrepp vänt sig till oss. Inledningsvis söker man kanske för någon form av sexuell problematik som senare visar sig ha kopplingar till övergrepp. Försök att erhålla projektmedel för att kunna utveckla insatser för denna målgrupp har inte lyckats och projektiden har därför fått ligga på is. Arbetet med att erbjuda samtal till män utsatta för sexuella övergrepp har dock fortsatt, om än i begränsad omfattning. Under de senaste två åren har femton män ur målgruppen fått samtalsbehandling på kliniken. Utifrån arbetet med dem har vi samlat kliniska erfarenheter och skapat ett underlag för att kunna tala om våra möten med män utsatta för sexuella övergrepp vid föreläsningar, för andra kliniker, på konferenser m.m.

UTBILDNINGAR

Sexologi 15 hp

Klinikens 19:e sexologikurs avslutades, den 20:e startade och planeringsarbetet för den 21:a påbörjades. Utbildningen är ett samarbete med Ersta Sköndals högskola och riktar sig till yrkesverksamma kliniker som läkare, barnmorskor, sjuksköterskor, och psykoterapeuter. Många sökande och 21 antagna.

Andrologi 7,5 hp

Den fjärde andrologikursen avslutades, en femte påbörjades och planeringen för två kommande kurser har startat. Utbildningen sker i samverkan med Västra Götalands region och Ersta Sköndal Högskola. Intresset från olika ungdomsmottagningar och vårdcentraler i Västra Götaland har varit och är stort. En av de två planerade kurserna kommer att ske i samarbete med landstinget i Östersund. De andrologiska kunskaperna är mycket eftersatta och det är angeläget att sprida denna kunskap i andra regioner än Stockholm när den efterfrågas.

HBT-certifiering

Som ett led i verksamhetsutvecklingen på hbt-området har samtlig fast anställd personal vid kliniken påbörjat hbt-certifieringsgrundande utbildning i RFSL:s regi. Certifieringen är ett kvitto på att ett systematiskt arbete genomförts och innebär en bearbetning av styrdokument och krav på uppföljningsplaner och kvalitetsgenomgång. En hbt-grupp har tillsatts och under processen kommer verksamheten att inventeras utifrån ett normkritiskt perspektiv.

BESÖK PÅ RFSU-KLINIKEN

76%

HOS BARNMORSKA ELLER SJUKSKÖTERSKA

13%

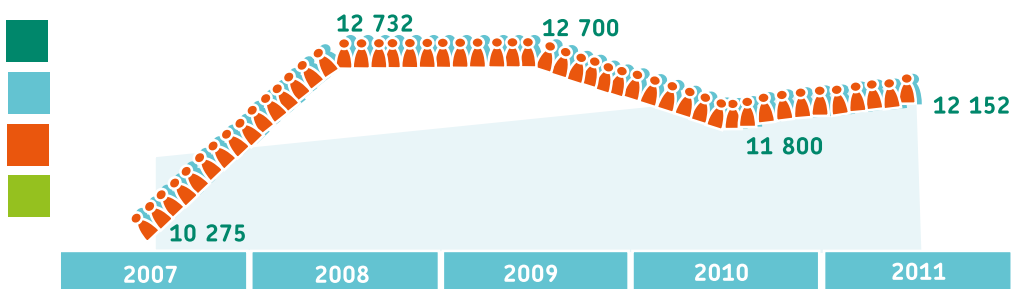
HOS LÄKARE

11%

HOS LEG. PSYKOTERAPEUT

Patienterna är främst boende i Stockholms län men även utomlänspatienter förekommer, personer som vistas tillfälligt i Sverige (studenter, turister etc) eller som befinner sig i en asylprocess. En dryg tredje av klinikens besökare uppskattas ha annan etnisk bakgrund än den svenska.

12 152 patientbesök gjordes på RFSU-kliniken 2011. [222 fler än 2010, 400 fler än 2009.]

Bidrag till forskning kring HPV

Humant papillomvirus (HPV) är ett mycket vanligt, sexuellt överförbart virus som i de flesta fall läker ut av sig självt. Infektion med vissa HPV-typer, även kallade högrisktyper, är den främsta orsaken till cellförändringar och cancer i livmoderhalsen. När vaccination blir mer allmänt genomförd i Sverige blir det angeläget att följa upp förekomsten av de olika HPV-typer som finns bland befolkningen, både de HPV-typer som ingår i vaccinet och de som inte gör det. För

att kunna göra detta är det önskvärt att kunna använda en provtagningsteknik förenad med så lite obehag som möjligt för den som ska genomgå provtagning.

Inom ramen för en studie vid Clinical microbiology, Skåne University Hospital (SUS) hjälper kliniken till med provtagning, då de vill undersöka hur väl HPV-analysresultatet av ett urinprov (för kvinnor kombinerat med självtaget vaginalprov) stämmer överens med ett prov som är optimalt taget för HPV-analys.

RFSU – EN FOLKRÖRELSE

SRHR GENOM EN KAMERALINS

I anslutning till barnvagnmarschen 2011 genomfördes bloggresan "Uppdrag Bangladesh" som en del av kampanjen Unite for Women. Resan gav ett omfattande bild-, text- och filmmaterial, vilket sedan har levt vidare i form av en fotoutställning. Tanken var att denna skulle användas på de orter som arrangerat barnvagnsmarscher, och under 2011 var det Gävle och Falun som blev aktuella och på båda orter arrangerades också föredrag. Syftet var att ge fördjupad kunskap om mödradödlighet samt att stärka såväl engagemanget i frågan som kampanjen och RFSU. Utställningen fortsätter att användas av RFSU:s lokalföreningar under kommande år.

ANTIRASISKTISKT ARBETE

Projektet Antirasistiskt arbete ARA drivs av av RFSU Göteborg och syftet är att uppmärksamma frågor som rör rasism och antirasism ur ett sexualitetsperspektiv. Under 2011 togs bland annat en handlingsplan för ett mer jämlikt RFSU Göteborg fram och arbetet med en antirasistisk argumentationshandbok påbörjades. Projektledarna deltog i en utbildning i konflikthantering med fokus på att motverka mobbing och diskriminering i grupper och organisationer, med särskilt fokus på rasism och sexism.

SEXUALITET OCH RELATIONER PÅ LÄTTARE SVENSKA

Projektet (LS) vänder sig till studerande inom svenskundervisning för invandrare (SFI) och det så kallade språkintruktionsprogrammet, vilket är en introduktionsutbildning för nyanlända gymnasieelever. Målet är dels ökad kunskap om och reflektion kring sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt hiv/STI, dels stärkta förutsättningar för personal att bedriva undervisning om sexualitet och relationer. Under verksamhetsåret utbildades 15 LS-informatörer från RFSU Göteborg, RFSU Stockholm och RFSU Gävle. Sammanlagt genomfördes 73 uppdrag, det vill säga halvdagar fördelat på elva uppdragsgivare i framförallt sfi- och språkintruktionsklasser i Västra Götaland och Stockholm. Utöver detta genomfördes sammanlagt sex utbildningar för språkintruktionslärare i Västra Götaland och Härnösand, samt för personal för boenden för ensamkommande flyktingungdomar i Härnösand. Projektet beräknas pågå till januari 2013.

RFSU ÄR EN MEDLEMSSTYRD FOLKRÖRELSE SOM FINNS REPRESENTERAD I STORA DELAR AV LANDET.

Sammanlagt hade RFSU vid årets slut 20 lokalföreningar, en lokal RFSU-grupp och 18 medlemsorganisationer. Under 2011 bildades och anslöts tre nya lokala RFSU-föreningar på orterna Luleå, Helsingborg och Landskrona. RFSU Västervik valde att lägga ner sin verksamhet.

UTBILDNING AV FRITIDSLEDARE

Under hösten 2011 genomförde RFSU Uppsala en utbildning i sex- och samlevnad för fritidsledare. Uppsala Kommun köpte ett utbildningspaket på fyra halvdagsutbildningar. Satsningen blev mycket lyckad med positiva utvärderingar. Fritidsledarna har fått med sig både en ny sexualsyn och metoder att använda sig av i sitt arbete med unga. Projektet var ett samarbete med RFSU:s förbundskansli.

RFSU LULEÅ

RFSU UMEÅ

STOCKHOLM PRIDE

Årets Stockholm Pride hade tema "Öppenhet" och var för första gången helt gratis, vilket ledde till en tiodubbling av antalet besökare. Festivalen tog 2011 plats centralt i Stockholms innerstad, med parkmiljö i Kungsträdgården och seminarieprogram i Kulturhusets lokaler. Liksom 2010 RFSU Stockholm hand om hela förbundets närvaro under festivalen. RFSU hade ett tält i Kungsträdgården, arrangerade 20 programpunkter och deltog med ett ekipage i lördagens parad som gick från från Tantolunden till Kungsträdgården. 22 volontärer deltog under veckan. Ungefär hälften kom från Stockholm, medan hälften kom från andra lokalföreningar.

RFSU DALARNA

RFSU GÄVLE

RFSU VÄRMLAND

RFSU VÄSTERÅS

RFSU UPPSALA

RFSU ÖREBRO

RFSU STOCKHOLM

RFSU TRESTAD

RFSU KATRINEHOLM

RFSU GÖTEBORG

RFSU MOTALA

RFSU LINKÖPING

RFSU VÄXJÖ

RFSU GOTLAND

STUDIECIRKEL I SEX OCH SAMLEV- NAD FÖR VUXNA

Flera lokalföreningar har genomfört studiecirklar i sex och samlevnad för vuxna. Konceptet har utvecklats av RFSU Malmö, och flera andra lokalföreningar har tagit efter. Gruppen träffas en kväll i veckan. Varje träff hade ett eget tema och man har bjudit in en gästföreläsare som delade med sig av kunskap och ledde diskussioner om exempelvis onani, "fittfakta" och "kukkunskap", hiv, BDSM, sexualpolitik ur idéhistoriska perspektiv samt samlevnadsformer som tvåsamhet och relationsanarki.

RFSU HELSINGBORG

RFSU BLEKINGE

RFSU LANDSKRONA

RFSU KRISTIANSTAD

RFSU MALMÖ

LOKALT OCH REGIONALT ARBETE

Under 2010 påbörjades arbetet med vad som kom att kallas Initiativet för lokal och regional förstärkning. Initiativet härrör från en rad kongressbeslut från 2009 om att flytta ut personal, verksamheter och resurser från förbundskansliet till lokalföreningarna. Tanken är att spridningen av för RFSU centrala verksamheter ska stimulera hela RFSU sexualpolitiskt, organisatoriskt och medlemsmässigt.

Initiativet rullades ut på allvar under 2011, med tre regionala föreningsutvecklare placerade hos lokalföreningarna i Stockholm, Göteborg och Malmö, och med ansvar över cirka åtta lokalföreningar vardera. En heltids föreningsutvecklar-tjänst finns kvar på förbundskansliet i Stockholm med samordningsansvar för hela organisationens

föreningsutveckling.

Inom initiativet ryms även ett ekonomiskt stöd till föreningsadministration i de tre stora lokalföreningarna Stockholm, Göteborg och Malmö.

Medlemsvärningsprojektet

Under 2011 påbörjades en satsning på medlemsrekrytering inom RFSU. Satsningen har två spår. Det första är ett kommunikativt spår, som innebär att RFSU i allt vi gör också ska kommunicera att vi är en medlemsorganisation. Bland annat har ett nytt medlemsvärningsmaterial tagits fram, satsningar görs på webben och i sociala medier, och samtal förs med RFSU AB om gemensamma projekt kring medlemsrekrytering. Det andra spåret är lokalt och innebär stöd till medlemsvärning på lokal nivå. Stödet utgår från

RFSU – EN FOLKRÖRELSE

FOTO: CAROLINA HEMLIN

metoden ”Medlemsmodellen” och best practice från RFSU Stockholms arbete med medlemsrekrytering. Under våren utbildades nyckelpersoner inom organisationen, dels på en workshop på förbundskansliet, och dels på lokalföreningarnas vårträff den 9-10 april.

Under hösten inleddes ett arbete med medlemsvärvningsinspiratörer. RFSUs lokalföreningar har under flera års tid efterfrågat metoder och tillvägagångssätt för att förbättra sin medlemsrekrytering. Detta var förbundets sätt att möta denna efterfrågan. Åtta lokalföreningsaktiva i hela landet utbildades av en konsult. Dessa personer har sedan haft i uppdrag att resa runt till lokalföreningarna och hålla workshops i medlemsvärvning. Lokalföreningarna skriver sedan egna handlingsplaner, och hela projektet kommer att utvärderas vid 2012 års slut.

Det genomfördes två medlemskonferenser: Medlemsvärvning, den 9-10/4 och Sexualupplysning 2.0, den 1-2/10 .

KONGRESS

Den 20-22 maj höll RFSU kongress i Visby. Kristina Ljungros valdes till ny förbundsordförande och Lena Lennerhed avtackades efter sex år på posten. En ny förbundsstyrelse valdes, med 17 ledamöter och suppleanter, varav 9 nyinvalda.

Förbundsstyrelsen sammanträdde åtta gånger och arbetsutskottet sju gånger. Under året utsågs en ny styrelse till Ottarfonden. Kristina Ljungros blev i juni invald i IPPF:s Europeanätverks regionala styrelse, IPPFEN Regional Executive Committee. Styrelseledamöter deltog under 2011 på:

- ▶ Nordic Association for Clinical Sexology i Oslo,
- ▶ IPPFEN Regional Council i Gent, Belgien,
- ▶ International Conference on Family Planning i Senegal (ICFP)
- ▶ The International Conference on aids and Sexually Transmitted Infections in Africa (ICASA) i Addis Abeba, Etiopien.

2 768

"RFSU VÄXTE UNDER 2011 OCH HADE PÅ NYÅRSAFTON 2 768 MEDLEMMAR. 350 NYA PERSONER HÅLSADES UNDER ÅRET VÄLKOMNA TILL ORGANISATIONEN."

RFSU:S STYRELSE 2011-2013

Ellinor Dahlén, Mikael C Eriksson, Fataneh Farahani, Petter Forkstam (vice ordförande), Mina Gäredal, Ulrika Holmström, Margareta Karlsson, Jecinta Okumu, Stefan de Vylder, Emma Wieslander, Charles Åkerblom och Katarina Öberg. Ordförande för styrelsen är Kristina Ljungros. Suppleanter är Alan Alí, Måns Magnusson, Anders Karlsson och Tove Larsson. Stefan de Vylder och Katarina Öberg saknas på bilden.

FOTO: MAJIA GULLMARR

KONGRESSBESLUT I URVAL

RFSU ska ha två fokusområden under mandatperioden 2011-2013: Sexualupplysning 2.0 och Samlevnadspolitik. RFSU ska genomföra en utredning kring organisationsstruktur och sexualpolitiskt engagemang. Förbundsstyrelsen ska ta fram ett förslag till övergripande verksamhetsplan för kongressperioden 2013-2015.

FOTO: CAROLINA HEMLIN

FOTO: CAROLINA HEMLIN

FOTO: CAROLINA HEMLIN

FAKTA

REMISSVAR

Yttrande om Nationell handlingsplan mot hiv och andra STI bland homo- och bisexuella män och andra män som har sex med män (MSM)

Yttrande över betänkandet Flickor, pojkar, individer – om betydelsen av jämställdhet för kunskap och utveckling i skolan (SOU 2010:99)

Yttrande över betänkandet Ny struktur för skydd av mänskliga rättigheter (SOU 2010:70)

Yttrande över betänkandet Sexualbrottsutredningen – utvärdering och reformförslag (SOU 2010:71)

BREV

20110613 Brev till biståndminister Gunilla Carlsson

20110620 Brev till svenska medlemmar i Europa-rådets parlamentariska kommitté angående Ungdomsresolution

20110714 Brev till utbildningsdepartementet och svenska representationen i New York inför FN:s högnivåmöte om ungdomar

PUBLICERADE DEBATTARTIKLAR

20110117 Våga prata om det (Aftonbladet)

20110127 RFSU: Kritiken mot vår sexfilm omodern och pyrd (Svt.se Debatt)

20110127 Mordet på hbt-aktivisten David Kato (SvD Brännpunkt)

20110401 Omskärelse kränker pojkars rättigheter (SvD Brännpunkt)

20110418 Ungern riskerar att vrida klockan tillbaka (SvD Brännpunkt)

20110420 "Förödande om svensk abortlagstiftning urholkas" (Replik på DN Debatt)

20110517 Vill KD att läkare ska få vägra kvinnor vård? (SvD Brännpunkt)

20110527 De sena aborterna behövs (SvD Brännpunkt)

20110705 På med kondomen – Knull de Luxe

20110712 Över en och en halv miljarder unga behöver preventivmedel nu

20110924 Ge ensamstående rätt till assisterad befruktning (SvD Brännpunkt)

20110928 Skolans brister i sexualkunskap riskerar ungas hälsa (SVT Debatt)

20110930 KD förvanskar syftet med barnkonventionen (Brännpunkt, SvD)

20110977 Unga flickor får lida för läkemedelsbolagens girighet (Brännpunkt, SvD)

20111015 Sätt press på Polen, Birgitta Ohlsson (Expressen, Sidan 4 Debatt)

20111022 Därför bör moderaterna trotsa sin partistyrelse (SvT Debatt)

20111108 "Säker abort en mänsklig rättighet" (SvD)

PRESSMEDDELANDEN

20111230 RFSU tipsar inför nya året: Välklädd på årets sista dag – prova klänningen av kondomer

20111223 RFSU har sålt sina aktier i Etac till Nordstjernen

20111221 RFSU om tidig julklapp: Äntligen kan alla flickor få vaccin mot cancer i livmoderhalsen

20111216 RFSU välkomnar FN:s rapport: Skrämmande bild av hot mot hbt-personer i världen

20111202 RFSU beklagar GlaxoSmithKlines dåliga omdöme

20111201 Allt färre människor får hiv i världen

20111125 Äntligen kan vaccinationerna mot HPV-virus komma igång

20111124 Ska personer som lever med hiv straffas för att de inte berättar om det?

20111122 RFSU: Grattis! P-piller blir gratis för kvinnor upp till 26 år i Norrbotten

20111111 RFSU öppnar fotoutställningen ”Uppdrag Bangladesh” i Falun

20111109 Stieg Larsson-priset till kvinnorrättskämpe

20111012 RFSU och Riksteatern bjuder in till #prataomdet – reading & panelsamtal

20110928 Rektorn mot väggen idag – får eleverna lära om sex och samlevnad?

20110926 Rektorn mot väggen på onsdag – får eleverna lära om sex och samlevnad?

20110922 RFSU kritiserar försening av vaccin: Cyniskt låta flickor betala med sin hälsa – viktigast att börja vaccinera nu

20110921 Bokmässan: Prata Ottar, sex, kärlek och politik – glamma på jubileumsfesten

20110913 RFSU välkomnar beslut: Klokt välja vaccin som skyddar mot både HPV och könsvårter

20110830 Kådiskollen 2011: Kondomplan ger säkrare sex

20110811 RFSU välkomnar ett HPV-vaccin för pojkar

20110713 RFSU om oroande trend: Abortmotståndare värvar barn

20110708 Dyra p-piller för ung i norr – gratis för tonåring i Skåne

20110704 Unga vet för lite om riskerna med könssjukdomar

20110622 RFSU:s förbundsordförande invald i IPPF:s Europastyrelse

20110610 Ottar lanserar ny webbplats

20110607 Glädjande att oönskade graviditeter minskar bland tonåringar

20110527 Hjälptelefon ska förhindra sexuella övergrepp

20110522 RFSU väljer ny styrelse och Kristina Ljungros till ordförande

20110521 Johanna Koljonen tilldelas RFSU-priset 2011 för initiativet #prataomdet

20110518 RFSU väljer ny ordförande vid kongress i Visby 20-22 maj

20110511 Uganda diskuterar återigen dödsstraff mot homosexuella

20110429 Power – ”För skönare sex med kondom”

20110407 Obegripligt att ensamstående kvinnor nekas rätten till insemination

20110405 Ny studie om unga människors sexualitet: Var är strategin, Göran Hägglund?

20110401 RFSU lanserar ny skrift om omskärelse på pojkar och män

20110324 Skandal att unga tjejer får vänta på vaccin

20110304 RFSU och Wayne's Coffee i samarbete för ökad kunskap om mödradödlighet

20110302 Flygbolag inför tredje kön på flygbiljett

20110301 Sexualupplysning under 100 år – Från pessarprovning på utedasset till sexuell revolution och filmen ”Sex på kartan”

20110225 Kriminalisering av hiv ses över hos våra grannar: Sverige måste följa Norge och Danmark

20110120 RFSU AB och Medica Clinical Nord Sverige AB i nytt samarbete med varumärket L-Argiplex

20110101 Bästa nyårsloftet: Sluta vela – sätt bara på den

NÄTVERK OCH REFERENSGRUPPER

EuroNGOs är ett nätverk av europeiska organisationer som alla jobbar med SRHR kopplat till utveckling. Under 2011 var Ann Svensén ordförande för nätverket. RFSU deltog vid EuroNGOs årsmöte och konferens i Warszawa.

Countdown är ett påverkansnätverk bestående av 16 europeiska SRHR-organisationer som jobbar med att påverka EU för ett ökat politiskt och finansiellt stöd till familjplanering, preventivmedel och reproduktiv hälsa. Karin Nilsson är RFSUs projektledare i Countdown-projektet.

Nordic action group (NAG) är ett nätverk bestående av RFSU:s systerorganisationer i Danmark, Norge och Finland. Samarbete genom informationsutbyte och strategisk planering.

Referensgrupp MDG 5. Biståndsminister Gunilla Carlsson tillsatte 2010 en referensgrupp för att diskutera hur svenska aktörer tillsammans kan arbeta för att uppfylla millenniemål fem om minskad mördardödlighet. RFSU deltar i gruppen tillsammans med andra organisationer, myndigheter, riksdagsledamöter och företag.

White Ribbon. RFSU ingick 2011 i White Ribbons (Vita bandet) Morsdagskampanj. Tillsammans med övriga organisationer i kampanjen arrangerade vi ett riksdagsseminarium, en riksdagsdebatt och ett event på Sergels torg på Mors dag.

Hbt i skolan, nätverk med bland annat RFSL, RFSL Ungdom, Friends, DO och Skolverket.

Nätverk för lärarutbildningar.

Nordiskt nätverk av systerorganisationer till RFSU.

Nationellt nätverk med inriktning på skolans sex- och samlevnadsundervisning med bl a Lafa, Malmö stad, Göteborgs stad och Adlongruppen.

MÖTEN & DELEGATIONER

Möte med socialminister Göran Hägglund om nationell SRHR-policy, prevention etc.

Möte med integrationsminister Erik Ullenhag.

Möte med jämställdhetsminister Nyamko Sabunis jämställhetsråd.

Möte med Riksåklagaren om hiv, brott och straff.

Kunskapsseminarium i riksdagen om hiv, brott och straff

Medverkan i den svenska delegationen till FN:s Befolkningskommission, i New York.

Medverkan i den svenska delegationen vid FN:s Kvinnokommissions möte i New York.

Medverkan i den svenska delegationen till högnivå-mötet om hiv och aids i FN:s generalförsamling i New York.

Medverkan i Svenska HIV&Aids-teamets regionala möte i Pretoria om SRHR, där RFSU presenterade Dialog för förändring. Ett material till stöd för policydialog om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Tracking-rapport presenterad för organisationer tidigare verksamma inom 09-nätverket samt för SRHR-gruppen i riksdagen.

PUBLIKATIONER

”Omskärelse av pojkar och män – fakta och rättigheter”

”Hur funkar det? Om sex- och samlevnadsundervisning i skolan.” På svenska, engelska och arabiska (endast digitalt).

Artikel till Choices temanummer om sexualundervisning i Europa och Centralasien. RFSU medverkade med en översiktsartikel om den obligatoriska sexualundervisningen i Sverige.

Skolmaterial utgivet av Svenska Filminstitutet, ”Kortfilmer om ungdom och sexualitet”. RFSU medverkade med en portaltext.

Avsnitt om sexualitet och samliv i lärarhandledningen till läroboken Synpunkt om naturkunskap/biologi (Gleerups förlag). I samarbete mellan RFSU:s förbundskansli och RFSU Malmö.

Åtta nyhetsbrev om sex- och samlevnadsundervisning och skolan.

Country analysis Zambia, November 2011. (endast digitalt)

Trackingrapporten Sex är politik – men var är pengarna?

Omtryck av "Slidkransen Frågor och svar om myter kring mödom och oskuld", "Onanipraktika", "Praktika för klitorissex", "Kondompraktika" och "Praktika för analsex".

Verksamhetsberättelse 2010 (endast digitalt)

MEDIEMEDVERKAN, I URVAL

20110103

Kristdemokraten: Åsa Regnér kommenterar svensk abortstatistik.

Mama.se: Helena Björk intervjuad om Unite for Women.

20110104

Svenska Dagbladet: Carolina Hemlin intervjuad om sexualmoral på nätet.

20110108

Göteborgsposten: Pelle Ullholm intervjuad om unga tjejers attityd till porr.

20110111

Kunskapskanalen: Pelle Ullholm deltagare i *Tema: Sex å sånt*.

20110114

Arbetsbladet: Intervju med Eksjö animation om arbetet med Sex på kartan.

The Local: Hans Olsson intervjuad om Sex på kartan.

Sveriges radio: Jack Lukkerz intervjuad i *Ligga med P3* om könsstympling.

20110116

Sydsvenskan: Hans Olsson intervjuad om Sex på kartan.

20110117

Sveriges Radio, P1 Morgon: Pelle Ullholm intervjuad om Sex på kartan

20110119

Sveriges Radio: Carolina Hemlin om nypuritanism i Nya vågen.

20110120

Dagens Nyheter: Hans Olsson intervjuad om Sex på kartan

TV4, Kvällsöppet med Ekdal: Maria Bergström debatterar medias syn på kvinnokroppen.

20110201

Utbildningsradion: Hans Olsson paneldeltagare i *Världens bästa sex*.

Omvärlden: Åsa Regnér intervjuad om hot mot kvinnors rättigheter.

20110203

TV4, Kvällsöppet med Ekdal: Kristina Ljungros debatterar polisanmälan mot Sex på kartan.

20110208

Aftonbladet: Maria Bergström intervjuad om hur man talar om sex med sina barn.

20110218

City: Jack Lukkerz intervjuad om ragningsbeteende.

20110218

SVT, ABC: Gustav Nilsson intervjuad om RFSU Stockholm.

20110211

Expressen: Pelle Ullholm kommenterar "Dilemmat" om svartsjuka.

20110224

Dagens media: Carl Osvald intervjuad om Unite for Women.

Lärarnas Nyheter: Hans Olsson intervjuad om Sex på kartan

20110225

City: RFSU Malmö intervjuade om studiecirkel om sex för vuxna.

20110227

Dagens Juridik: Lena Lennerhed intervjuad om smittskyddslagen.

20110303

Dalarnas Tidningar: RFSU Dalarna intervjuade om barnvagnsmarschen.

20110307

TV4, Nyhetsmorgon: Åsa Regnér och Sissela Kyle intervjuade om Unite for women.

20110308

Kampanjen Unite for Women genererar sammanlagt omkring 200 pressklipp. Förutom lokala medier inslag och artiklar i bland annat *Sveriges Radios Ekot* och *Svenska Dagbladet*.

20110308

Sveriges Radio: Kristina Lindquist medverkar i Studio ett om Ottars nummer på tema ”fett”.

20110317

Aftonbladet: Maria Bergström intervjuad om g-punkten.

20110322

Dagens Nyheter: Maria Bergström intervjuad om otrohet.

20110330

Expressen: Pelle Ullholm intervjuad om fejkad orgasm.

20110405

Göteborgsposten: RFSU Stockholm intervjuade om könsord i skolan.

20110406

Sveriges Radio, Studio Ett: Pelle Ullholm kommenterar ungKAB
SVT Aktuellt: Åsa Regnér kommenterar ungKAB.
Dagens Nyheter: Hans Olsson kommenterar ungKAB.
TV4 Nyhetsmorgon: RFSU Stockholm deltar i debatt om ungKAB

20110407

Expressen: Åsa Regnér kommenterar ungKAB.
Dagens Nyheter: Åsa Regnér intervjuad om manlig omskärelse.

20110408

Insikt: Åsa Regnér intervjuad om svensk abortstatistik.

20110414

Dagens Nyheter: Åsa Regnér intervjuad om WHO-rapport om dödfödda barn.

20110419

Dagens Nyheter: Pelle Ullholm intervjuad om “Bolibompa-sex”.

20110426

TV4, Nyhetsmorgon: Hans Olsson intervjuad om ungas sexualitet.
Sveriges Radio, Ekot: Håkan Nevall intervjuad om hpv-vaccin.

20110428

Dagens Nyheter: Åsa Regnér intervjuad om manlig omskärelse.

20110429

Sveriges Radio, Studio Ett: Inger Björklund intervjuad om sexuella övergrepp.

20110509

SVT, Rapport: Åsa Regnér kommenterar ökningen av gonorré.

20110509

Göteborgs-Posten: Åsa Regnér kommenterar ökningen av gonorré.

20110509, 12, 13

Expressen: Maria Bergström kommenterar det så kallade “Dilemmat”.

20110520

Sveriges Radio: Lena Lennerhed intervjuad i Gotlandsnytt om RFSU:s kongress.

20110522

Helagotland.se: Janne Nordstedt om RFSU:s kongress.

20110523

TV4, Nyhetsmorgon: Kristina Ljungros och Johanna Koljonen om RFSU-priset.

20110531

Sveriges Radio: Kristina Ljungros intervjuad i *P4 Norrbotten*.

20110603

Dagens Nyheter: Åsa Regnér intervjuad om hjälptelefonen för personer i riskzonen för att begå sexuella övergrepp.

20110607

TV4, nyheterna.se: Åsa Regnér intervjuad om HPV-vaccin.

20110608

Östgöta-Correspondenten: Charles Åkerblom Roskvist om sexualundervisning.

Sveriges Radio: Åsa Regnér medverkar i *Studio Ett* om sena aborter.

20110610

Sveriges Radio: Åsa Regnér medverkar i *P1 morgon* om p-piller för män.

20110614

Sveriges Radio: Åsa Regnér medverkar i *P4 Sörmland* om p-piller för män.

20110615

Skolvärlden.se: Pelle Ullholm intervjuad om sexualundervisning.

20110620

Journalisten: Kristina Lindquist intervjuad om Ottar.se.

20110630

Aftonbladet: Åsa Regnér intervjuad om svensk abortlagstiftning.

20110711

Expressen.se: Håkan Nevall intervjuad om en nyupptäckt typ av gonorré.

20110712

TT: Åsa Regnér intervjuad om Sverigebarometern, upplockat av ett stort antal medier.

20110713

Sveriges Radio: Åsa Regnér intervjuad av *P3 Nyheter* om att organisationen Ålska Livet värvar barn som medlemmar.

20110714

Norrländska socialdemokraten: Kristina Ljungros intervjuad om Sverigebarometern.

20110715

Dagens Nyheter: Maria Bergström intervjuad om sommarrelaterat sex.

20110718

Sveriges Radio: Åsa Regnér medverkar i *Studio Ett* om anitabortpropaganda.

20110803

Östran: Kristina Ljungros intervjuad om Stockholm Pride och RFSU.

20110811

Sveriges Radio: Suzanna Boman intervjuad om sexuella övergrepp mot män.

20110819

City Malmö: Emma Skarpås intervjuad om myndighetsåldern för sex.

20110822

Göteborgs Fria tidning: Kristina Ljungros om preventivmedel.

20110826

Aftonbladet: Pelle Ullholm intervjuad om manlig njutning.

20110829

TT: Maria Bergström intervjuad om oklart rättsläge kring sex och unga.

20110830

TV4 Luleå: Ingela Lekkalk intervjuad om RFSU Luleå.

Dagens Nyheter: Maria Bergström intervjuad om Kådiskollen. Ett 40-tal medier plockade upp nyheten.
Sveriges Radio: Jack Lukkertz, RFSU Malmö, intervjuad om 15-årsgränsen.

20110902

Feministiskt perspektiv: Åsa Regnér intervjuad om abortmotstånd.

20110904

TV4, Nyhetsmorgon: Maria Bergström och Pelle Ullholm svarar på tittarnas frågor om sex.

20110912

The Guardian/Tanzania: Åsa Regnér citerad om lanseringen av TMEP.

20110913

Dagens Nyheter: Åsa Regnér och Håkan Nevall intervjuade om HPV-vaccin.

20110920

Sveriges Radio: Pelle Ullholm intervjuad i *P4 Västerbotten* om ”Sex på ditt sätt”.

20110928

Dagens Nyheter: Håkan Nevall intervjuad om klamydiatest på nätet.

20111002

Svenska Dagbladet: Hans Olsson intervjuad om sexualundervisning.

20111024

Svenska Dagbladet: Maria Bergström intervjuad om 15-årsgränsen.

20111024

Sveriges Radio: Åsa Regnér medverkar i *Kropp och själ* om sexualupplysning och Elise Ottesen-Jensen.

20111025

TV4, Nyhetsmorgon: Maria Bergström intervjuad om 15-årsgränsen.

20111029

Sveriges Radio: Pelle Ullholm intervjuad i *Ekot* om RFSU:s föräldramanual.

20111111

SVT, Rapport: Suzanna Boman intervjuad om swinging.

20111114

SVT, Rapport: Emma Skarpås citerad om hiv ur ett Öresundsperspektiv.

20111117

Arbetarbladet: Pelle Ullholm intervjuad om manliga normer.

20111201

Dagens Nyheter: Om RFSU:s krav på ändring av smittskyddslagen.

20111202

Dagens Juridik: Åsa Regnér intervjuad om RFSU:s krav på ändring av smittskyddslagen.

20111209

Metro: Kristina Ljungros intervjuad om RFSU:s krav på ändring av smittskyddslagen.

20111216

Kurage: Kristina Ljungros intervjuad om RFSU:s dubbla identitet som förening och företag.

20111216

SVT/Sveriges Radio: Kristina Ljungros medverkar i *Musikhjälpen*.

20111230

Dagens Nyheter: Kerstin Danielsson intervjuad om RFSU:s ”kondomklänning”.

RFSU är en medlemsorganisation. Vill du bli medlem?

Anmäl dig på www.rfsu.se/medlem.

Du kan läsa mer om RFSU:s verksamhet på www.rfsu.se.

Text RFSU

Redaktör Kristina Lindquist

Grafisk form Eva Fallström

Omslagsfoto Carolina hemlin

Trosa Tryckeri 2012

ISBN 978-91-85188-27-7

RFSU, Box 4331, 102 67 Stockholm
info@rfsu.se, www.rfsu.se

